

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025

Kraków 2016

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Opracowanie:

Future Green Innovations S.A.

ul. Podole 60

30 – 394 Kraków

Telefon: +48 12 632 41 29

Fax: +48 12 418 26 30

E-mail: office@greenfuture-projekt.pl

Kierownik zespołu:
mgr Agnieszka Borcz

Opracował zespół w składzie:

mgr Aleksandra Goźdź
mgr inż. Justyna Kutek
mgr Jarosław Dąbrowski
inż. Jakub Minor

Spis treści:

I. WPROWADZENIE	8
1.1. Wstęp.....	8
1.2. Terminologia.....	9
1.3. Zestawienie głównych regulacji oraz dokumentów wykorzystanych przy opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji	10
II. ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY	11
III. Diagnoza ogólna Gminy Zaleszany	15
3.1 Strefa przestrzenno-funkcjonalna.....	15
3.1.1 Położenie administracyjne Gminy Zaleszany	15
3.1.2 Struktura użytkowania terenu Gminy Zaleszany	16
3.2. Strefa społeczna.....	18
3.2.1. Ludność i demografia	18
3.2.2. Rynek pracy	22
3.2.3. Ubóstwo	24
3.2.4. Edukacja i wychowanie przedszkolne	25
3.2.5. Kultura i ochrona zdrowia	26
3.3.Strefa gospodarcza	30
3.3.1. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie w latach 2012-2015.....	30
3.3.2. Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców w Gminie w latach 2012-2015	31
3.3.3. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarze w gminie w latach 2012-2015.....	32
3.3.4. Podmioty wyrejestrowane z rejestru REGON w latach 2012-2015 w gminie	32
3.4.Strefa techniczna	33
3.4.1. Ogólna liczba mieszkań i powierzchnia w gminie w latach 2013-2015.....	33
3.4.2. Struktura komunikacyjna	33
3.5. Strefa środowiskowa.....	34
IV. METODOLOGIA OPRAWOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	37
4.1. Identyfikacja obszaru zdegradowanego Gminy Zaleszany	37
4.2. Przyjęte wskaźniki w analizie obszaru zdegradowanego.....	38
V. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO W GMINIE ZALESZANY	41
5.1. Wskaźniki zjawisk kryzysowych	41
5.2. Obszar zdegradowany Gminy Zaleszany	46
VI. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ZALESZANY	53
6.1. Obszar rewitalizacji Gminy Zaleszany.....	53
6.2. Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych	55

VII. CELE REWITALIZACJI	56
7.1. Cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych	56
VIII. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI.....	60
IX. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	63
9.1. Planowane projekty rewitalizacyjne.....	63
9.1.1. Podstawowe przedsięwzięcia.....	63
9.1.2. Przedsięwzięcia uzupełniające.....	74
X. SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GPR.....	82
XI. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	84
XII. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE PRZYGOTOWANIA GPR	86
12.1. Diagnozowanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	86
12.2. Tworzenie Gminnego Programu Rewitalizacji	88
12.3. Mechanizmy włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji	89
12.3.1. Procedura zgłaszania nowych zadań do GPR.....	90
12.3.2. Procedura zgłaszania propozycji zmian do GPR	90
12.3.3. Działania promocyjne	91
12.4. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji ..	92
XIII. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCESU REWITALIZACJI	93
13.1. Komplementarność przestrzenna	93
13.2. Komplementarność problemowa.....	94
13.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	97
13.4. Komplementarność międzyokresowa.....	98
13.5. Komplementarność źródeł finansowania	98
XIV. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH.....	99
14.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3.....	99
XV. ZMIANY W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	99
15.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	99
15.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego.....	99
15.2.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	99
15.2.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ..	99
XVI. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	100

I. WPROWADZENIE

1.1. Wstęp

Dokument Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025 składa się z 17 rozdziałów głównych. Struktura i ich zakres przedstawiają się następująco:

- rozdział pierwszy to wstęp prezentujący kontekst całego opracowania, definicje najważniejszych pojęć dotyczących procesu rewitalizacji, wykorzystane skróty i zestawienie dokumentów, niezbędnych przy opracowywaniu GPR,
- rozdział drugi wskazuje na zgodność GPR z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy,
- rozdział trzeci to diagnoza ogólna Gminy Zaleszany,
- rozdział czwarty przedstawia przyjętą metodologię opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- rozdział piąty zawiera delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ze wskazaniem problemów w poszczególnych sferach,
- rozdział szósty wskazuje wybrane obszary, które zostaną poddane działaniom rewitalizacyjnym,
- rozdział siódmy to opis celów rewitalizacji wraz ze wskazaniem beneficjentów działań,
- rozdział ósmy dziewiąty to wizja obszaru rewitalizacji, czyli wskazanie kierunku wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej,
- rozdział dziewiąty obejmuje wykaz przedsięwzięć podstawowych – zadań rewitalizacyjnych wraz z ich szczegółowym opisem, a także charakterystykę pozostałych, uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- rozdział dziesiąty system zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji
- rozdział jedenasty zawiera system monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji,
- rozdział dwunasty przedstawia partycypację społeczną w procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- rozdział trzynasty wskazuje komplementarność procesu rewitalizacji,
- rozdział czternasty określa niezbędne zmiany w uchwałach,
- rozdział piętnasty przedstawia zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego,

- rozdział szesnasty zawiera decyzję odstąpienia od wykonywania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. Terminologia

Gminny Program Rewitalizacji (GPR): inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (*Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 03.07.2015 r.*).

Obszar zdegradowany: obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowej – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnej – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznej – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska (*Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 03.07.2015 r.; Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015, art. 9*).

Projekt rewitalizacyjny (przedsięwzięcie): zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych (*Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 03.07.2015 r.*).

Rewitalizacja: proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (*Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015, art. 2*).

Obszar rewitalizacji: obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (w tym zjawisk społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji (*Ustawa z dn. 9 października 2015 o Rewitalizacji, art. 10*).

1.3. Zestawienie głównych regulacji oraz dokumentów wykorzystanych przy opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji

1. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).
2. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku.
3. Uchwała NR XXVI/329/2017 Rady Gminy Zaleszany z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie określenia zasad powoływania oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.
4. Uchwała Nr XXVI/323/2017 Rady Gminy w Zaleszanych z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Zaleszany
5. Raport z konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
6. Raport z konsultacji - Komitet Rewitalizacji.
7. Ustawa o rewitalizacji. Praktyczny komentarz, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Warszawa 2016.

II. ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

Elementem opracowania Programu jest zapewnienie komplementarności pomiędzy dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025 pozostaje w zgodności z innymi dokumentami dotyczącymi rozwoju tego terenu, a w szczególności ze Strategią Rozwoju Gminy Zaleszany na lata 2016-2025. Wzajemna komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi podniesie efektywność podejmowanych działań oraz prawdopodobieństwo ich realizacji. Opracowane działania rewitalizacyjne będą spójne z wybranymi celami i założeniami uwzględnionymi w wyżej wymienionych dokumentach. Dokładne powiązania opisano w podpunktach od I do IV.

Strategia Rozwoju Gminy Zaleszany na lata 2016-2025

Strategia Rozwoju Gminy Zaleszany na lata 2016-2025 jest dokumentem długofalowym, który wskazuje główne kierunki, w jakich powinna zmierzać gmina, aby polepszać warunki życia jego mieszkańców i zapewnić zrównoważony rozwój gospodarczy. Strategia ta pozwala na kompleksowe ujęcie rozwoju gminy w wielu kluczowych obszarach, a wdrażanie jej daje możliwość wpływania na procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i przestrzenne.

Przedstawiona w Strategii misja rozwoju gminy Zaleszany brzmi następująco:

„Zrównoważony rozwój gminy poprzez aktywny udział wspólnot lokalnych w zarządzaniu, odwołujących się do zasady pomocniczości, działających w oparciu o mechanizmy partnerstw lokalnych”.

Cele strategiczne gminy zostały opracowane dla czterech obszarów funkcjonowania:

I. EDUKACJA I KULTURA: cel strategiczny: Wysoka jakość usług kulturalnych i edukacyjnych świadczonych na rzecz mieszkańców Gminy Zaleszany.

II. INFRASTRUKTURA DLA ROZWOJU: cel strategiczny: Zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorstwom z terenu Gminy Zaleszany optymalnych warunków do życia i prowadzenia działalności.

III. SOLIDARNOŚĆ SPOŁECZNA I PROMOCJA ZDROWIA: cel strategiczny: Zapewnienie mieszkańcom gminy równoprawnych warunków do samodzielnego

i aktywnego uczestnictwa w sferze życia społecznego i uczestnictwa w profilaktyce zdrowotnej.

IV. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA: cel strategiczny: Rozwój wspólnot lokalnych i współpracy międzysektorowej w gminie.

Tabela 1 przedstawia wzajemne powiązania z wybranymi celami operacyjnymi i zadaniami wyżej wymienionej Strategii z celami strategicznymi postawionymi w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025.

Tabela 1. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy Zaleszany

Strategia Rozwoju Gminy Zaleszany na lata 2016-2025				
cele operacyjne	zadania	powiązania z celami postawionymi w GPR		
		I	II	III
1. Rozwój inicjatyw związanych z edukacją formalną i nieformalną będących odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania mieszkańców Gminy Zaleszany	1.1. Stworzenie bazy lokalowej (budowa, wyposażenie) dla potrzeb organizacji pracy przedszkola/punktu przedszkolnego na terenie Gminy zgodnie z zapotrzebowaniem na miejsca przedszkolne.		✓	
	1.2. Projekty społeczne uwzględniające cele edukacyjne skierowane do grup dzieci, młodzieży oraz dorosłych i seniorów – zgodne z wcześniejszą diagnozą potrzeb.	✓	✓	
	1.3. Projekty ukierunkowane na przeobrażenia w funkcjonowaniu bibliotek dostosowane do oczekiwań mieszkańców – formy multimedialnych punktów oświatowych i informacyjnych dla mieszkańców, działania związane z popularyzacją czytelnictwa, konkursy wspierające czytelnictwo dzieci i młodzieży, wystawy, prelekcje, spotkania z ciekawymi ludźmi (podróżnicy, poeci, pisarze).	✓		
	1.4. Projekty ukierunkowane na indywidualne wspieranie rozwoju pasji młodych mieszkańców – szczególnie wykorzystujące czas wolny od nauki (popołudnia, dni wolne, wakacje i ferie).	✓	✓	
2. Rozwój inicjatyw oddziaływujących na wzrost jakościowego życia kulturalnego mieszkańców Gminy Zaleszany adekwatnie do ich potrzeb i oczekiwań i sprzyjających podtrzymywaniu lokalnych tradycji	2.1. Tworzenie sieci wsparcia na rzecz seniorów w Gminie Zaleszany poprzez powoływanie Klubu Seniora i utrzymywanie cyklicznej aktywności w tymże Klubu.	✓		
	2.2. Projekty zajęć sportowych skierowane do całych społeczności mieszkańców poszczególnych sołectw.	✓		

	2.3. Organizacja imprez integracyjnych na poziomie sołectw i gminy.	✓		
	2.4. Zakup sprzętu służącego organizacji imprez kulturalnych i masowych.	✓		
	2.5. Projekty kulturalne o wysokiej jakości organizacyjnej i odpowiedniej promocji – dostosowane do oczekiwań i potrzeb mieszkańców.	✓		
	2.6. Projekty rozwoju działań kulturalnych adresowane do młodzieży i dzieci (grupy rekonstrukcyjne, zespoły muzyczne, taneczne, folklor, etc.)	✓	✓	
	2.7. Organizacja pikników rodzinnych, alternatywnych form wypoczynku rodzinnego spływy kajakowe, wycieczki rowerowe, turnieje piłkarskie, etc.	✓		
1. Układ komunikacyjny gminy dostosowany do potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców	1.1. Rozbudowa sieci dróg w obszarach istniejącej i planowanej zabudowy.			✓
	1.2. Modernizacja na terenach zamieszkania istniejącej sieci drogowej poprzez utwardzenie (nawierzchnia asfaltowa lub betonowa).			✓
3. Ograniczenie negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko oraz wykorzystanie cennych przyrodniczo zasobów dla rozwoju Gminy	3.1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków.			✓
4. Wykorzystanie potencjału lokalnego w celu tworzenia źródeł dochodów dla mieszkańców	4.1. Edukacja w zakresie przedsiębiorczości.		✓	
	4.2. Zwiększenie dostępności do przedszkoli i żłobków.		✓	✓
1. Dostosowanie technicznej infrastruktury społecznej (budowa, modernizacja, remonty) do potrzeb mieszkańców i wymogów prawnych	1.1. Rozbudowa i przebudowa budynku OPS w celu likwidacji barier architektonicznych.	✓		✓
	1.2. Utworzenie ośrodka wsparcia na bazie budynku OSP.	✓		
	1.3. Utworzenie klubu samopomocy seniora.	✓		
	1.4. Budowa siłowni zewnętrznych na terenie gminy.	✓		✓
1. Tworzenie lokalnej infrastruktury dla działalności obywatelskiej	1.1. Rozwój sieci miejsc dostępnych dla aktywnych mieszkańców.	✓		✓
	1.2. Wsparcie sprzętowe istniejących miejsc spotkań dla podniesienia ich atrakcyjności i funkcjonalności.	✓		
	1.3. Szkolenie i wsparcie lokalnych animatorów działających w miejscach spotkań mieszkańców.	✓		
3. Ułatwienie i wypracowanie lokalnych rozwiązań na rzecz zwiększenia aktywności mieszkańców w podejmowaniu działań na rzecz płynnego i zrównoważonego rozwoju swojego sąsiedztwa, wsi i gminy	3.1. Tworzenie lokalnej infrastruktury dla działań obywatelskich.	✓		✓
	3.2. Wspieranie działań mających na celu zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych i podnoszeniu jakości życia.	✓		

	3.3. Tworzenie i utrzymywanie fizycznych miejsc spotkań mieszkańców, gdzie mogą realizować działania społeczne, integrować się i rozwijać swoje zainteresowania.	✓		✓
Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Zaleszany				
1. Rozwój funkcji gminy, stanowiących podstawę jej ekonomicznego rozwoju	Podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania ludności okolicznych ośrodków przemysłowych	✓		
2. Poprawa warunków zamieszkania i obsługi ludności jako istotnego czynnika podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem wyposażenia w usługi i infrastrukturę techniczną		✓		✓
3. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego jako podstawy prawidłowego i efektywnego rozwoju wszystkich ww. wymienionych rodzajów działalności				✓
Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Stalowej Woli na lata 2014-2020				
Cel rozwojowy 4. Poprawa konkurencyjności turystycznej i kulturalnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Stalowej	Zachowanie i promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz rozwój infrastruktury i zaplecza kultury			✓
	Rozwój funkcji turystycznych w oparciu o zasoby przyrody	✓		
Cel rozwojowy 5. Poprawa jakości życia mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Stalowej Woli	Kompleksowa rewitalizacja obszarów o niewłaściwym potencjale	✓	✓	✓
	Rozwój usług dla osób starszych	✓		
	Kształcenie w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych		✓	

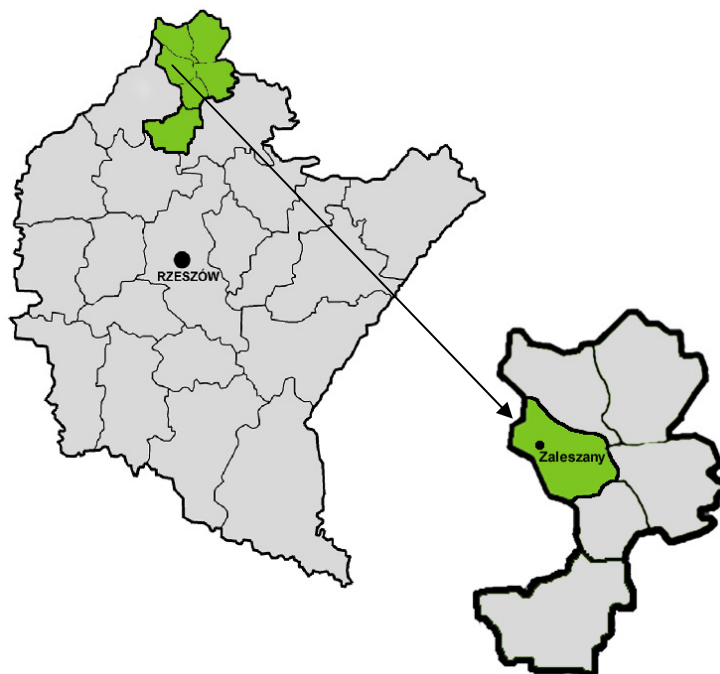
III. DIAGNOZA OGÓLNA GMINY ZALESZANY

3.1 Strefa przestrzenno-funkcjonalna

3.1.1 Położenie administracyjne Gminy Zaleszany

Gmina Zaleszany jest położona w województwie podkarpackim, w powiecie stalowowolskim. Odległość do stolicy wojewódzkiego podkarpackiego – Rzeszów wynosi ok. 80 km. Jest to jedna z pięciu gmin powiatu stalowowolskiego. Gmina bezpośrednio graniczy z miastem Stalowa Wola. Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego Gmina Zaleszany leży w Prowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich – Północne Podkarpacie, w makroregionie Kotliny Sandomierskiej w obrębie mezoregionów – Równiny Tarnobrzeskiej i Doliny Dolnego Sanu.

W układzie administracyjnym graniczy ona od północnego wschodu z gminą Radomyśl nad Sanem, od południowego wschodu z gminą Stalowa Wola, od zachodu z gminami Gorzyce i Grębów (powiat tarnobrzeski). Gmina Zaleszany zajmuje obszar 87,32 km², co stanowi 0,49% powierzchni całego województwa podkarpackiego. Siedzibą Gminy jest miejscowość Zaleszany.

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Zaleszany na lata 2004 – 2013

Rysunek 1. Położenie Gminy Zaleszany na tle województwa i powiatu

W skład Gminy Zaleszany wchodzi 13 sołectw: Agatówka, Dzierdziówka, Kępie Zaleszańskie, Kotowa Wola, Majdan Zbydniowski, Motycze Szlacheckie, Obojna, Pilchów, Skowierzyn, Turbia, Wólka Turebska, Zaleszany i Zbydniów (tabela 2).

Tabela 2. Liczba ludności, powierzchnia oraz gęstość zaludnienia w poszczególnych sołectwach Gminy Zaleszany.

L.p.	Sołectwo	Liczba ludności (2015 r.)	Powierzchnia [km ²]	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
1.	Agatówka	446	1,16	386
2.	Dzierdziówka	594	6,19	96
3.	Kępie Zaleszańskie	1345	8,99	150
4.	Kotowa Wola	934	11,53	81
5.	Majdan Zbydniowski	465	3,45	135
6.	Motycze Szlacheckie	235	2,10	112
7.	Obojna	651	8,60	76
8.	Pilchów	1 117	6,79	164
9.	Skowierzyn	893	8,68	103
10.	Turbia	1509	8,97	168
11.	Wólka Turebska	386	3,71	104
12.	Zaleszany	1 082	7,33	148
13.	Zbydniów	1 327	9,84	135
Ogółem		10 984	87,32	125

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Zaleszany stan na 31.12.2016 r.

Gmina Zaleszany zajmuje powierzchnię 87,32 km², co stanowi 10,48% powierzchni powiatu stalowowolskiego oraz 0,49% powierzchni województwa podkarpackiego. Sołectwem o największej powierzchni jest Kotowa Wola (11,53 km²). Średnia gęstość zaludnienia w całej Gminie wynosiła 125 os/km², jest to wartość wyższa niż gęstość zaludnienia dla województwa podkarpackiego (119 os/km²). Największą gęstość zaludnienia zanotowano w sołectwie Agatówka 386 os/km².

3.1.2 Struktura użytkowania terenu Gminy Zaleszany

W strukturze użytkowania ziemi w Gminie Zaleszany przeważają użytki rolne, które zajmują 6 534 ha (tabela 3), co stanowi 75% powierzchni Gminy. Jest to wartość znacznie większa niż dla powiatu stalowowolskiego, gdzie użytki rolne zajmują jedynie 36% powierzchni. Świadczy to o rolniczym charakterze Gminy.

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują jedynie 16% powierzchni Gminy (1432 ha), jest to wartość znacznie niższa niż średnia dla powiatu (54,4%) czy województwa (40,9%).

Kolejną, pod względem wielkości zajmowanej powierzchni, formą użytkowania ziemi w Gminie są grunty zabudowane i zurbanizowane (409 ha), stanowiące 4,9% jej całkowitego terytorium (tabela 3).

Tabela 3. Struktura użytkowania ziemi w Gminie Zaleszany na tle powiatu i województwa w 2014 roku [ha]

Forma użytkowania ziemi	PODKARPACKIE	Powiat stalowowolski	Zaleszany
Powierzchnia ogółem	1784576	83174	8717
Powierzchnia łądowa	1764046	81951	8537
Użytki rolne:	937886	30241	6534
grunty orne	606217	18115	4376
Sady	10240	241	96
łąki trwałe	116805	5727	987
pastwiska trwałe	154643	4667	776
grunty rolne zabudowane	40297	1028	273
grunty pod stawami	3971	294	0
grunty pod rowami	5713	169	26
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione:	729211	45245	1432
Lasy	683462	43536	1260
grunty zadrzewione i zakrzewione	45749	1709	172
Grunty pod wodami	20530	1223	180
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	19373	968	141
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1157	255	39
Grunty zabudowane i zurbanizowane:	82145	3604	409
tereny mieszkaniowe	13554	728	45
tereny przemysłowe	4967	614	4
tereny inne zabudowane	6869	236	26
tereny zurbanizowane niezabudowane	1347	48	0
tereny rekreacji i wypoczynku	3132	161	6
tereny komunikacyjne – drogi	45624	1468	226
tereny komunikacyjne – kolejowe	4203	275	45

tereny komunikacyjne – inne	1383	61	55
użytki kopalne	1065	13	2
Użytki ekologiczne	1596	12	0
Nieużytki	10936	2571	130
Tereny różne	2271	278	32

Zródło: opracowanie własne na podstawie na danych BDL 2015

3.2. Strefa społeczna

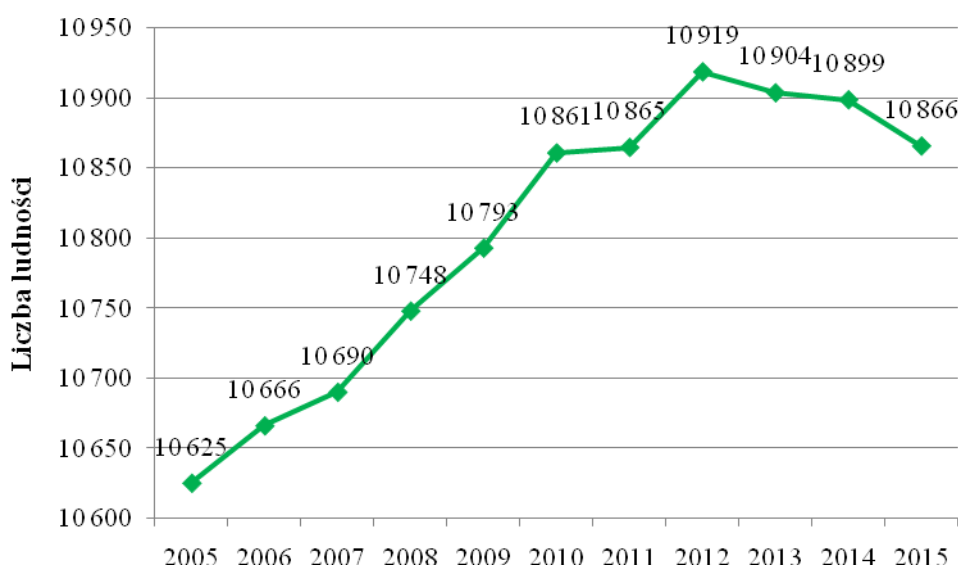
Problemy społeczne zostały uznane za najważniejsze w procesie rewitalizacji (zgodnie z Wytycznymi... MIR). Należy jednak pamiętać, iż problemy społeczne są kategorią bardzo szeroką.

Sfera społeczna gminy obejmuje różne aspekty życia i funkcjonowania w przestrzeni Gminy jej społeczeństwa, począwszy od zjawisk demograficznych, poprzez rynek pracy, bezpieczeństwo publiczne, dostępność usług publicznych takich jak: edukacja, ochrona zdrowia i kultura, aż po zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne.

Problematyka dotycząca tej sfery została przeanalizowana w ramach diagnozy Gminy Zaleszany oraz w dalszej kolejności wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, z uwzględnieniem zarówno danych obiektywnych, znajdujących się w zasobach statystyki publicznej (BDL GUS) oraz innych publicznych instytucji lokalnych i ponadlokalnych (UG Zaleszany, OPS w Zaleszanych), jak i informacji subiektywnych – wynikających z postrzegania sytuacji przez interesariuszy rewitalizacji (mieszkańców, w tym przedsiębiorców), zgromadzonych dzięki ankietyzacji, przeprowadzonej na potrzeby pogłębionej analizy problemów występujących w na terenie gminy. Przeprowadzona ankietyzacja potwierdziła fakt występowania określonych problemów, których analiza danych obiektywnych została przeprowadzona w pierwszej kolejności.

3.2.1. Ludność i demografia

Według danych BDL GUS Gminę Zaleszany w 2015 r. zamieszkiwało 10 866 osób (stan na dzień 31.12.2015), co stanowiło 10,07% ludności powiatu stalowowolskiego. Do 2012 r. liczba ludności w Gminie systematycznie się zwiększała, tym samym na dzień 31.12.2011 r. wynosiła 10 919 osób. Natomiast od 2012 r. liczba ludności zmniejszyła się o 53 osoby, czyli o 0,5% ogółu populacji Gminy. Podobne tendencje można zaobserwować w liczbie ludności zarówno w powiecie stalowowolskim jak i województwie podkarpackim, po 2012 r. nastąpił spadek liczby ludności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 2. Liczba ludności w Gminie Zaleszany w latach 2005-2015

W Gminie Zaleszany 2015 r. liczba urodzonych osób na 1 000 ludności była niższa (6,7 osób) niż w powiecie stalowowolskim (7,8 osób) i w województwie podkarpackie (9,2 osób). Podobnie nieznacznie niższa była również w Gminie liczba zmarłych osób na 1 000 ludności (8,9 osób). W związku tym przyrost naturalny na 1 000 ludności w Gminie w 2015 r. był ujemny (-2,2), tym samym był on ponad dwudziestokrotnie niższy niż w województwie podkarpackim (0,1). W przedstawionych latach 2013-2015, tylko w roku 2014 r. odnotowano zmniejszenie przyrostu naturalnego na 1 000 ludności (tabela 4).

Tabela 4. Liczba urodzonych i zmarłych osób oraz przyrost naturalny na 1000 osób ludności

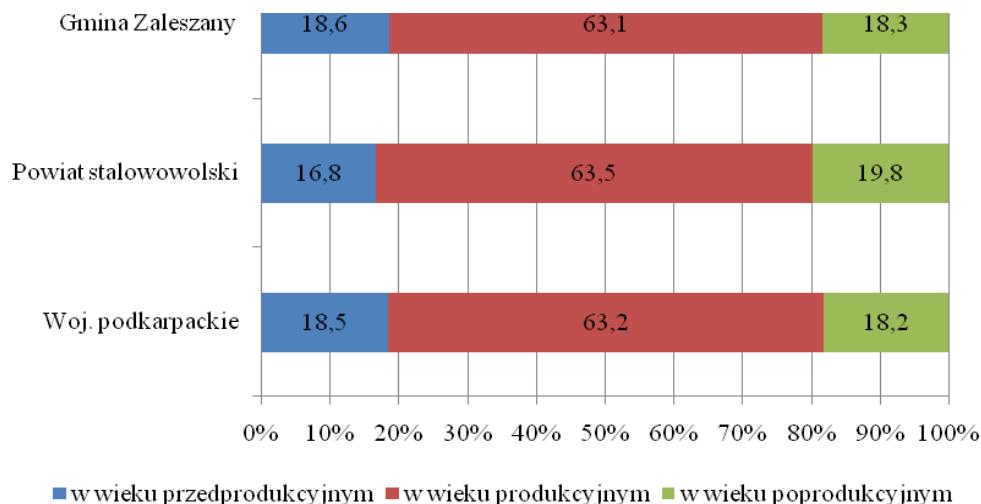
JST	Urodzenia żywe na 1000 ludności			Zgony na 1000 ludności			Przyrost naturalny na 1000 ludności		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	9,6	9,4	9,2	8,73	8,63	9,13	0,8	0,7	0,1
Powiat stalowowolski	8,3	8,2	7,8	8,83	8,99	8,92	-0,5	-0,7	-1,1
Gmina Zaleszany	9,8	9,4	6,7	12,04	12,50	8,90	-2,2	-3,1	-2,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Według danych BDL GUS w 2015 r. struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Gminie Zaleszany była porównywalna ze strukturą ludności w powiecie stalowowolskim i w województwie podkarpackim (rysunek 3). Odsetek liczby osób w wieku

przedprodukcyjnym (18,6%) był wyższy niż w powiecie stalowowolskim (16,8%) i w województwie podkarpackim (18,5%).

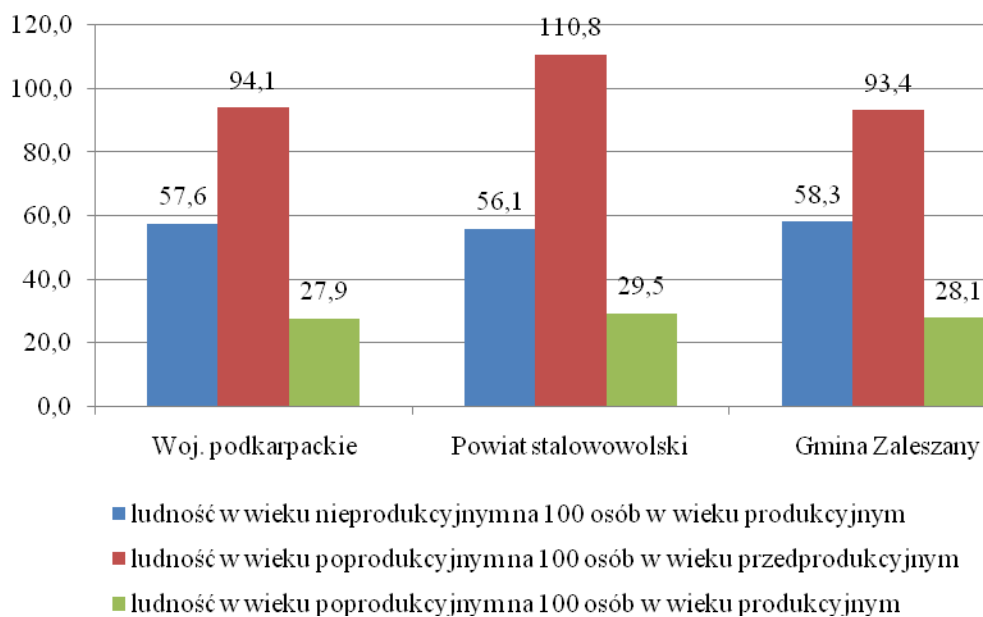
O procesach starzenia się społeczeństwa Gminy Zaleszany świadczyć może także wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (18,3%).

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 3. Struktura mieszkańców według ekonomicznych grup wieku (wiek przedprodukcyjny, wiek produkcyjny, wiek poprodukcyjny) w Gminie Zaleszany na tle powiatu stalowowolskiego i województwa podkarpackiego w 2015 r.

Ze strukturą ludności według ekonomicznych grup wieku powiązane są nierozzerwalnie wskaźniki obciążenia demograficznego, które obrazują relacje pomiędzy określonymi grupami wiekowymi w danej populacji (rysunek 4). Pierwszym analizowanym wskaźnikiem była liczba osób w wieku nieprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2015 roku na obszarze Gminy Zaleszany na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało przeciętnie 58,6 osób w wieku nieprodukcyjnym. Tym samym analizowany wskaźnik osiągnął wartość wyższą niż średnia dla powiatu stalowowolskiego (57,5 osób) oraz od województwa podkarpackiego (58,1 osób).

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego dla Gminy Zaleszany, powiatu stalowowolskiego oraz województwa podkarpackiego w 2014 r.

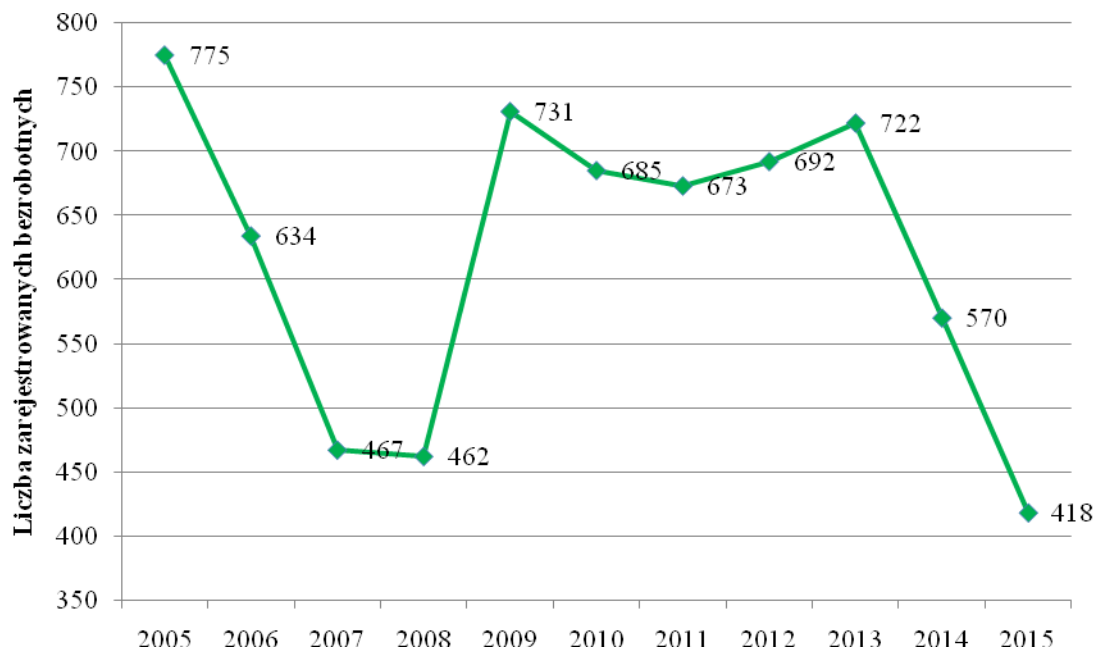
Na tle powiatu stalowowolskiego Gmina Zaleszany wypada gorzej biorąc pod uwagę wskaźnik przedstawiający liczbę osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W Gminie wskaźnik ten wynosi 93,4 osoby, natomiast w powiecie 110,8 osób).

W 2014 roku wskaźnik przedstawiający liczbę osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym był niższy niż wartość 30. Najwyższy był w przypadku powiatu stalowowolskiego (29,5).

W porównaniu do 2010 r. w 2014 roku w Gminie Zaleszany sytuacja demograficzna jest bardziej niekorzystna. W 2010 r. wartość wskaźnika przedstawiającego liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosiła 59,2. Korzystniej kształtował się również wskaźnik obrazujący ilość osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, wynosił 81,6 osób. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2010 roku również była korzystniejsza, wynosiła 26,6 osoby.

3.2.2. Rynek pracy

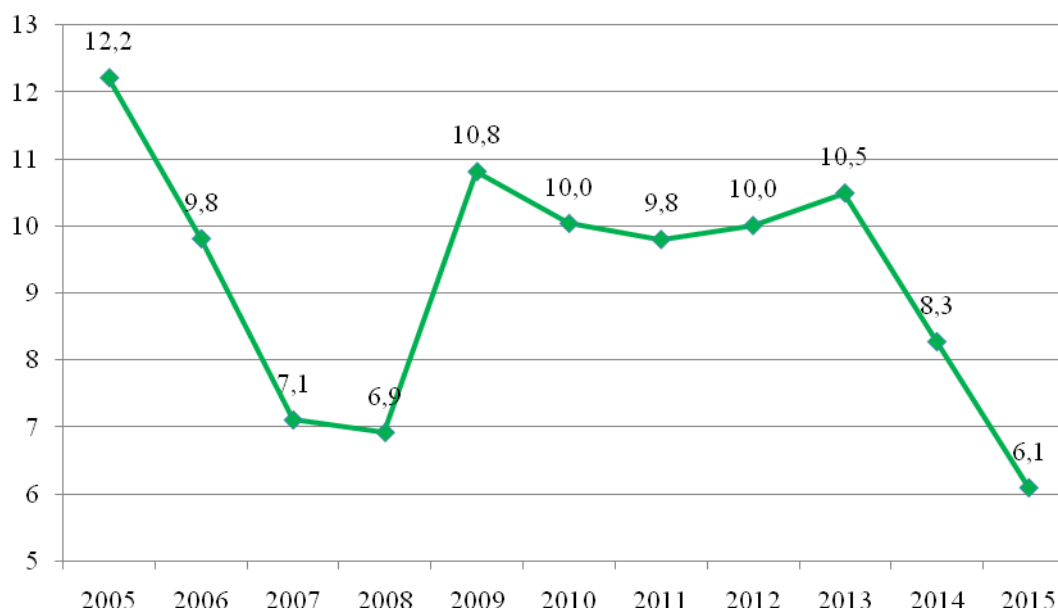
Od 2005 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych sukcesywnie zmniejsza się (rysunek 5). Pod koniec 2015 r. na terenie Gminy Zaleszany zarejestrowanych było 418 osób bezrobotnych, a zatem o 357 osób mniej niż w roku 2005 r. Tak niski poziom bezrobocia może być konsekwencją wyjazdu mieszkańców z Gminy Zaleszany w celu znalezienia pracy poza miejscem zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Zaleszany w latach 2005 – 2015

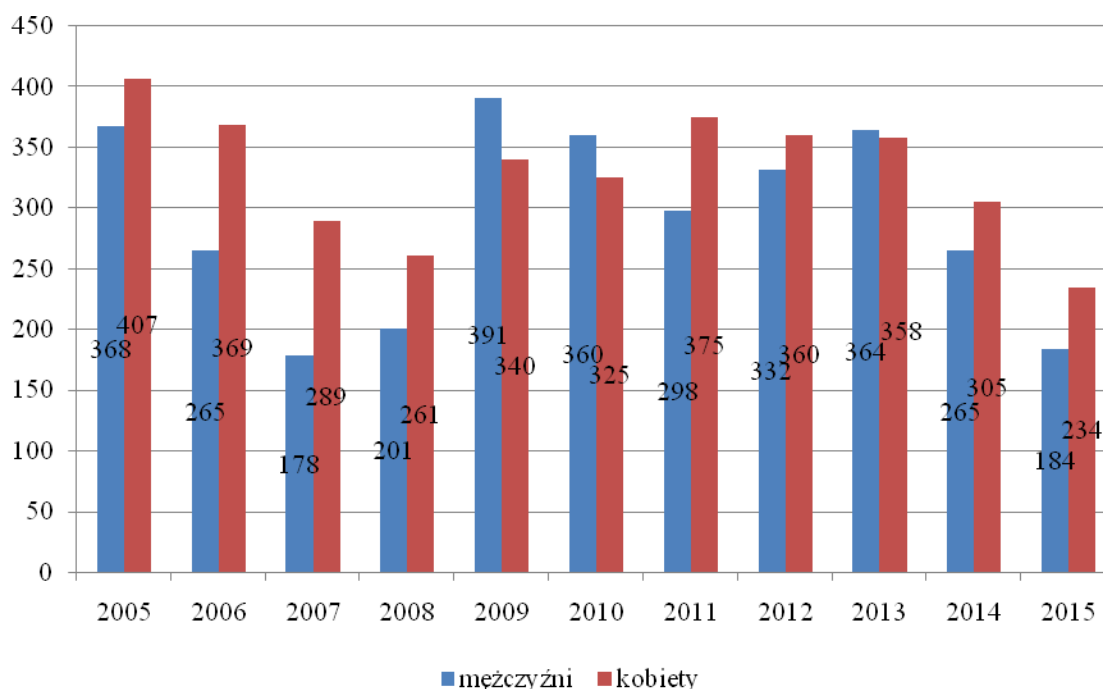
Ważnym wskaźnikiem ukazującym kondycję rynku pracy na terenie Gminy jest udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (rysunek 6). Wartość tego wskaźnika w Gminie Zaleszany w 2015 r. wyniosła 6,1%. Wskaźnik był jest niższy w porównaniu do średniej dla powiatu stalowowolskiego (6,2%) i województwa podkarpackiego (9,1%). Mimo że bezrobocie nadal jest poważnym problemem na terenie całej Gminy, w ostatnich trzech latach zauważa się jego spadek.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Spośród 418 zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2015 r. w Gminie Zaleszany, 184 osoby stanowili mężczyźni, natomiast 234 osoby kobiety. W latach 2005-2015 największą liczbę bezrobotnych mężczyzn odnotowano w 2009 r., zaś kobiet w 2005 r. Wartości te były wyższe od liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych 2015 r. (rysunek 7). Jedynie w latach 2009-2010 liczba zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn była większa niż liczba bezrobotnych kobiet.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rysunek 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według płci w latach 2005 – 2015

Bezrobocie szczególnie długotrwałe odbija się negatywnie na tkance społecznej, dlatego też na poziomie delimitacji obszarów zdegradowanych był to jeden ze wskaźników predestynujących do włączenia ich w działania rewitalizacyjne. Wykorzystano tutaj wskaźnik udziału osób bezrobotnych długotrwałe na 1 000 osób, z wykorzystaniem podziału Gminy na sołectwa i jednostki pomocnicze. Za osobę bezrobotną długotrwałe uznano, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. 2004 Nr 99 poz. 1001), bezrobotnego zarejestrowanego w urzędzie pracy przez okres łącznie ponad 12 miesięcy w okresie 2 ostatnich lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Wyniki z ankietyzacji, w ramach której respondenci wskazali bezrobocie jako pierwszy najbardziej istotny problem sfery społecznej, jak i z warsztatów prowadzonych w ramach pogłębionej diagnozy problemów w mieście.

3.2.3. Ubóstwo

Ubóstwo, jako przyczyna udzielania pomocy społecznej, to powód najczęściej wskazywany przez beneficjentów GOPS. Ubóstwo jest czynnikiem, który wpływa negatywnie na jakość życia mieszkańców Gminy, gdyż w dużej mierze może ograniczać perspektywy życiowe dzieci, poprzez nierówności w dostępie do systemu edukacji, może

również wpływać na wzrost przestępczości, wywoływać sytuacje konfliktowe w rodzinie, ograniczać aktywność obywatelską i ekonomiczną, a także dostęp do opieki zdrowotnej. Do czynników zwiększających ryzyko nasilenia się zjawiska – ubóstwa należą przede wszystkim bezrobocie, niski poziom wykształcenia, niepełnosprawność oraz wielodzietność lub niepełność rodziny.

Ubóstwo było także dostrzegane na poziomie szerszego grona interesariuszy rewitalizacji. Wyniki z ankietyzacji, w ramach której respondenci wskazali ubóstwo jako drugi najbardziej istotny problem sfery społecznej, jak i z warsztatów prowadzonych w ramach pogłębionej diagnozy problemów w mieście. Z powyższych względów uzyskane dane pozwoliły dokonać delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji z wykorzystaniem wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej OPS w Zaleszanach w podziale na sołectwa.

3.2.4. Edukacja i wychowanie przedszkolne

Wykaz instytucji oświatowych wychowania przedszkolnego i podstawowego w Gminie Zaleszany:

- Przedszkole - Kotowa Wola, tel. 15 814-19-58
- Publiczna Szkoła Podstawowa - Kotowa Wola 1, tel. 15 814-19-58
- Publiczna Szkoła Podstawowa - Majdan Zbydniowski - Wólka Turebska, Majdan Zbydniowski 1, tel. 15 814-19-59
- Przedszkole Niepubliczne w Pilchowie - Pilchów, ul. Por. Józefa Sarny 1, tel. 15 814 19 57, 668 660 566
- Publiczna Szkoła Podstawowa - Pilchów, ul. Por. Józefa Sarny 1, tel. 15 814-19-57, www.pspilchow.pl
- Publiczna Szkoła Podstawowa - Skowierzyn 13, tel. 15 845-94-27
- Zespół Szkół w Zaleszanach, ul. Sandomierska 95 tel. 15 845-94-22
- Zespół Szkół w Turbi - Turbia 37, tel. 15 845-04-28
- Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli - Zaleszany, ul. Sandomierska 95, tel. 15 845-94-26
- Zespół Szkół w Zaleszanach, ul. Sandomierska 95 tel. 15 845-94-22
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Zbydniowie, ul. Sandomierska 210, tel. 15 845-87-46

Tabela 5. Dane liczbowe dotyczące edukacji w Gminie Zaleszany

Edukacja i wychowanie przedszkolne	2013	2014	2015
Placówki wychowania przedszkolnego	11	11	11
w tym przedszkola	2	2	3
Miejsca w przedszkolach	90	100	142
Liczba szkół podstawowych	7	7	7
Liczba uczniów szkół podstawowych	546	568	608
Liczba szkół gimnazjalnych	3	3	3
Liczba uczniów szkół gimnazjalnych	313	284	286

3.2.5. Kultura i ochrona zdrowia

Działalność w obszarze kultury w Gminie Zaleszany prowadzona jest przez szereg publicznych oraz społecznych podmiotów, wśród których należy wymienić:

- Gminny Ośrodek Kultury - Zaleszany,
- Gminna Biblioteka Publiczna - Zaleszany,
- Biblioteka - Kotowa Wola
- Biblioteka - Majdan Zbydniowski
- Biblioteka - Pilchów
- Biblioteka - Turbia,
- Biblioteka - Zbydniów,
- Biblioteka – Dzierdziówka.

W ostatnich latach, w Gminie Zaleszany, zmniejsza się ilość inwestycji w infrastrukturę kulturalną, co znajduje swoje odzwierciedlenie w wydatkach na kulturę (tabela 6), które są zbliżone do wydatków w powiecie stalowowolskim oraz wyższe niż w województwie podkarpackim.

Tabela 6. Wydatki na kulturę w Gminie Zaleszany w latach 2013-2015 w ujęciu porównawczym

JST	Udział wydatków w Dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w wydatkach ogółem			Wydatki na 1 mieszkańca na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	3,5	3,3	3,1	116,14	114,77	109,83
Powiat stalowowolski	4,0	3,8	4,5	126,38	129,19	134,14
Gmina Zaleszany	4,6	3,4	4,0	114,63	99,85	113,66

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W Gminie Zaleszany nie zanotowano działalności kół czy klubów (tabela 7). Natomiast na terenie powiatu stalowowolskiego oraz całego województwa podkarpackiego liczba takich organizacji z roku na rok rośnie.

Gminny Ośrodek Kultury w Zaleszanych prowadzi następujące koła zainteresowań nieujęte w statystykach Głównego Urzędu Statystycznego:

- modelarnia
- nauka gry na keyboardzie
- nauka gry na akordeonie
- zespół wokalny
- młodzieżowa orkiestra dęta
- warsztaty plastyczne

Tabela 7. Koła/kluby działające w Gminie Zaleszany oraz liczba ich członków w latach 2013 – 2015 w ujęciu porównawczym

JST	Liczba kół/klubów			Członkowie kół/klubów (os.)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	1 286	1 350	1 615	28 594	34 109	31 150
Powiat stalowowolski	39	49	72	776	1 147	1 013
Gmina Zaleszany	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W porównaniu do wcześniejszych lat, w 2015 liczba kursów w Gminie Zaleszany zmniejszyła się, jest to tendencja odwrotna niż w przypadku powiatu i województwa (tabela 8). Liczba absolwentów kursów w Gminie Zaleszany również zmniejszyła się.

Tabela 8. Liczba kursów w Gminie Zaleszany oraz liczba ich absolwentów w latach 2013-2015 w ujęciu porównawczym

JST	Liczba kursów			Liczba absolwentów		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	493	547	566	7 733	8 321	7 752
Powiat stalowowolski	19	51	50	312	613	456
Gmina Zaleszany	2	2	1	5	6	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W porównaniu do wcześniejszych lat, w 2015 również liczba imprez w Gminie Zaleszany zmniejszyła się, jest to tendencja odwrotna niż w przypadku powiatu i województwa (tabela 9). Wzrosła natomiast liczba uczestników imprez co może być związane z organizowaniem mniejszej liczby przedsięwzięć ale na większą skalę.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Zaleszanych w 2016 roku odbywały się następujące imprezy:

- wystawa szopek Bożonarodzeniowych,
- koncert kolęd w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej,
- bale i zabawy okolicznościowe dla dzieci i dorosłych,
- warsztaty florystyczne,
- jasełka Bożonarodzeniowe,
- zajęcia i warsztaty prowadzone w czasie ferii zimowych,
- spektakle dla dzieci i dorosłych,
- imprezy okolicznościowe, jak Dzień Kobiet, Piknik Rodziny, Dzień Matki, Dzień Dziecka itp.,
- konkurs plastyczny „Wielkanocna Plastyka Obrzędowa”,
- dożynki gminne, powiatowe,

Dodatkowo wiele spotkań organizowane jest przez biblioteki publiczne. Spotkania mają na celu zapoznanie dzieci i młodzieży z funkcjonowaniem biblioteki, czytanie na głos.

Tabela 9. Imprezy kulturalne organizowane w Gminie Zaleszany oraz liczba ich uczestników w latach 2013-2015 w ujęciu porównawczym

JST	Liczba imprez			Uczestnicy imprez		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Województwo podkarpackie	12 681	14 407	12 710	2 832 130	3 161 837	2 423 150
Powiat stalowowolski	354	503	738	135 947	136 823	108 902
Gmina Zaleszany	37	44	25	6 500	7 150	9 320

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

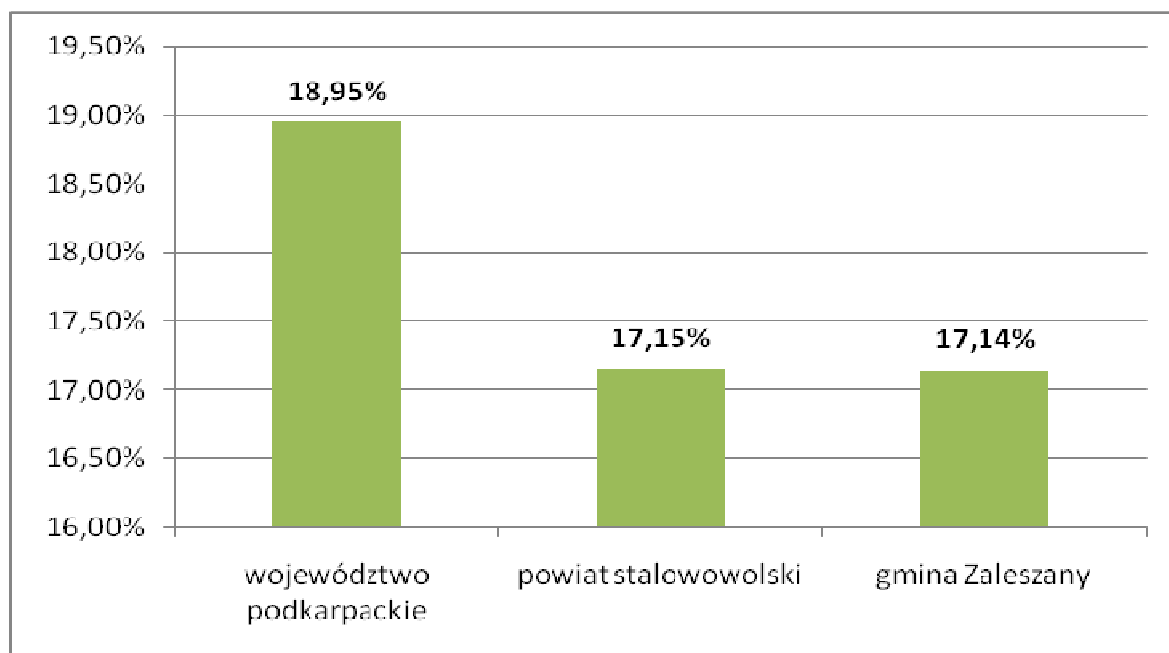
Na obszarze gminy prowadzone są organizacje samorządowe, które działają na rzecz mieszkańców w sferze ochrony i promocji zdrowia, kultury, sportu i rekreacji. W skład tych jednostek wchodzi organizacje samodzielne, stowarzyszenia, kluby uczniowskie i kluby sportowe. Liczba działających organizacji została zestawiona w Tabeli 10. Najwięcej z nich działa w Zbydniowie oraz w Turbi.

Tabela 10. Liczba działających organizacji na terenie gminy Zaleszany (źródło: <http://bazy.ngo.pl/>)

Miejscowość	Liczba organizacji
Zbydniów	8
Zaleszany	4
Obojna	2
Kępie Zaleszańskie	4
Turbia	8
Majdan Zbydniowski	3
Skowierzyn	5
Motycze Szlacheckie	3
Pilchów	6
Kotowa Wola	4
Dzierdziówka	2
Wólka Turebska	1

Aktywność społeczną na terenie gminy Zaleszany ukazuje Rysunek 8, na którym przedstawiono frekwencje w wyborach do sejmu i senatu na rok 2015. Udział ludności w tym

wydarzeniu był mniejszy niż w porównaniu do powiatu stalowowolskiego, a także prawie o 2% mniejszy w stosunku do województwa podkarpackiego.

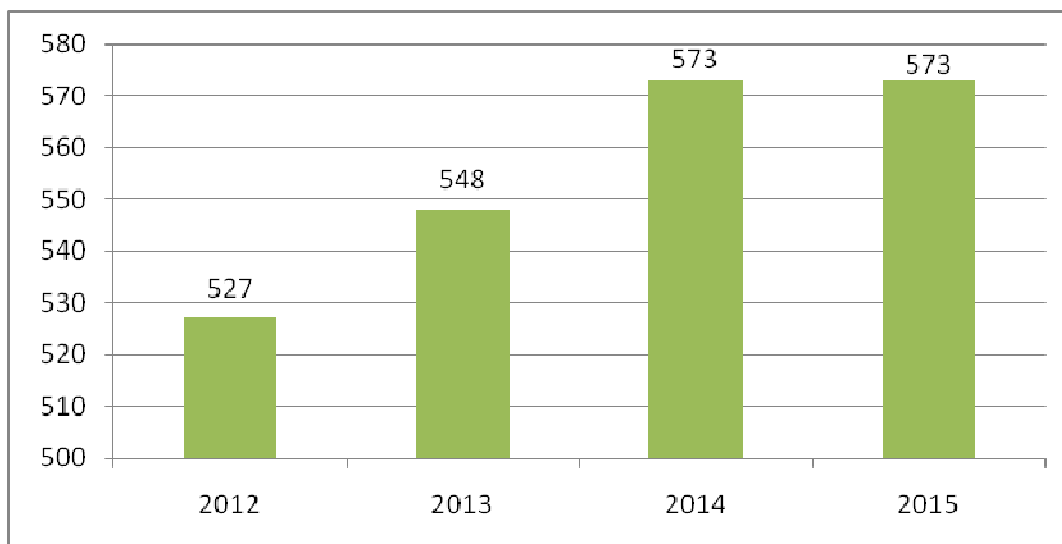

Rysunek 8. Frekwencja w wyborach do sejmiku i senatu w roku 2015 na terenie województwa, powiatu i gminy

3.3. Strefa gospodarcza

3.3.1. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie w latach 2012-2015

Na podstawie Rysunku 9 stwierdzono się, że z roku na rok przybywa osób, które prowadzą działalność gospodarczą. Liczba ta wzrosła z 527 osób w 2012 do 573 osób w roku 2015. Ludzie częściej chcą pracować na własny rachunek i sami ustalać sobie warunki pracy. W uruchomieniu działalności gospodarczej pomagają programy unijne oraz rządowe.

Rysunek 9. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

3.3.2. Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców w Gminie w latach 2012-2015

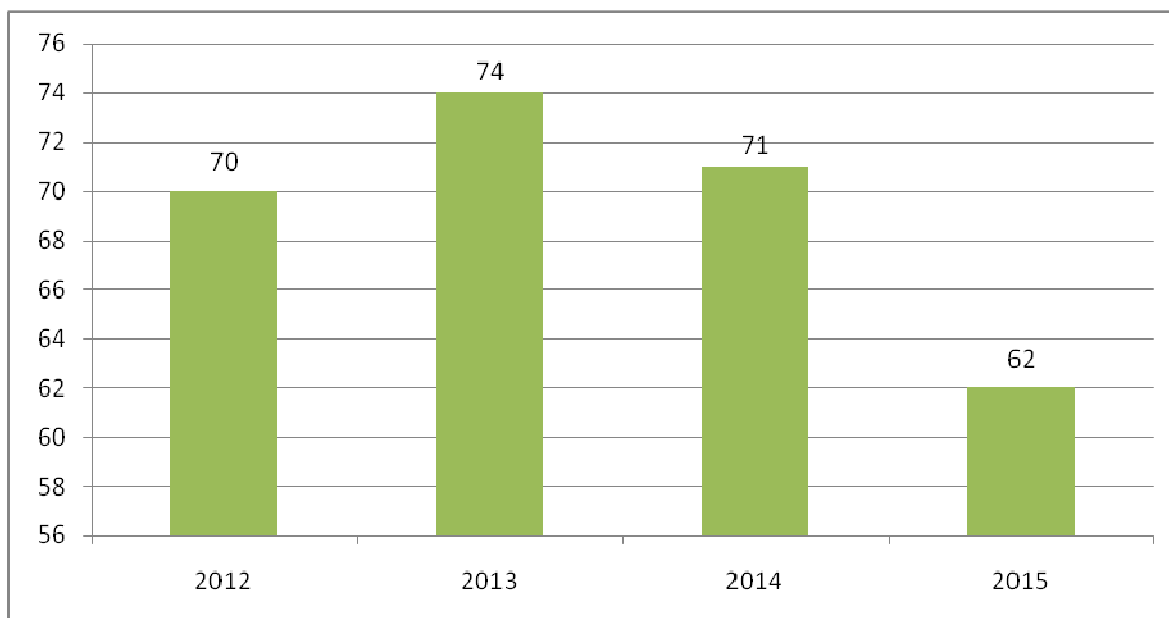
Według danych zawartych w Tabeli 11 na 1000 mieszkańców gminy Zaleszany w latach 2012-2013 przypadało 0,15 przedsiębiorstwa. Stan ten zmienił się w roku 2014, w którym wskaźnik ten spadł do 0,14. W powiecie stalowowolskim na przełomie lat 2012-2015 wskaźnik nie uległ zmianie i utrzymywał się na stałym poziomie 0,1 przedsiębiorstwa na 1000 osób. Podobnie w województwie nie zaobserwowano spadku lub wzrostu wskaźnika z poziomu 0,1 przedsiębiorstwa na 1000 osób.

Tabela 11. Zestawienie liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015 w gminie, powiecie i województwie (źródło: GUS)

	2012	2013	2014	2015
Gmina Zaleszany	0,15	0,15	0,14	0,14
Powiat stalowowolski	0,1	0,1	0,1	0,1
Województwo podkarpackie	0,1	0,1	0,1	0,1

3.3.3. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w gminie w latach 2012-2015

Na podstawie Rysunku 10 stwierdza się, że z roku na rok maleje liczba osób, które otwierają własną działalność gospodarczą. Liczba ta zmalała z 74 osób w 2013 roku do 62 osób w roku 2015. Społeczność gminy rezygnuje z zarządzania własnym biznesem na rzecz pracy w firmach państwowych lub utrzymania z innych źródeł.

Rysunek 10. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Zaleszany w latach 2012-2015 (źródło: GUS)

3.3.4. Podmioty wyrejestrowane z rejestru REGON w latach 2012-2015 w gminie

Liczba wyrejestrowanych z rejestru REGON podmiotów gospodarczych na przełomie lat 2012-2015 kształtowała się zmiennie. Najmniej (45) wyłączono w roku 2014, rok później wartość ta wzrosła do 55.

Tabela 12. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach w 2012-2015 w gminie powiecie i województwie (źródło: GUS)

	2012	2013	2014	2015
Gmina Zaleszany	48	53	45	55
Powiat stalowowolski	530	593	548	529
Województwo podkarpackie	9912	10519	11500	11262

3.4. Strefa techniczna

3.4.1. Ogólna liczba mieszkań i powierzchnia w gminie w latach 2013-2015

W Tabeli 13 zamieszczono liczbę mieszkań na przełomie lat 2013-2015, natomiast ich powierzchnię użytkową przedstawia Tabela 14. Wnioskuje się, że tendencję wzrostową w stosunku do liczby mieszkań, a co za tym idzie powierzchni użytkowej. Wzrost liczby zasabów mieszkaniowych jest widoczny również w powiecie stalowowolskim oraz województwie podkarpackim.

Tabela 13. Zasoby mieszkaniowe gminy Zaleszany w latach w 2013-2015 (źródło: BDL, GUS)

Liczba mieszkań	2013	2014	2015
Gmina Zaleszany	3191	3233	3276
Powiat stalowowolski	35258	35424	35680
Województwo podkarpackie	635669	641447	648473

Tabela 14. Powierzchnia użytkowa [m²] mieszkań w gminie, powiecie i województwie w latach 2013-2015 (źródło: BDL, GUS)

Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	2013	2014	2015
Gmina Zaleszany	317203	322451	328143
Powiat stalowowolski	2532707	2554675	2586180
Województwo podkarpackie	51190677	51861327	52615563

3.4.2. Struktura komunikacyjna

Gmina posiada dobrą infrastrukturę drogową. Na jej terenie występują zarówno drogi gminne, powiatowe i krajowe. Przez obszar gminy przebiega droga krajowa nr 77.

W planach jest budowa drogi ekspresowej na trasie Opatów - Nisko. Dobrze zorganizowana kolej łączy gminę z Rzeszowem, Tarnobrzegiem, Lublinem, Warszawą, Przeworskiem, Zamościem i Bydgoszczą. W niedalekim sąsiedztwie gminy znajduje się port lotniczy Rzeszów– Jasionka. Istniejąca infrastruktura drogową wymaga remontów. Gmina inwestuje w naprawy, więc stan dróg ulega polepszeniu. W dalszym ciągu jednak na renowację czekają pobocza, potrzebne jest wykonanie odwodnienia oraz poprawa

bezpieczeństwa na chodnikach szczególnie wzdłuż dróg o zwiększonym natężeniu ruchu. Na przestrzeni lat wzrasta popularność transportu rowerowego, czego skutkiem jest wzrastająca liczba ścieżek rowerowych oraz wyznaczanie nowych atrakcyjnych tras w okolicy. Zwiększa to popularność obszarów pod względem turystyki rowerowej. Mieszkańcy gminy mają do dyspozycji komunikację autobusową oraz prywatnych przewoźników.

3.5. Strefa środowiskowa

Gmina Zaleszany położona jest na terenach zalewowych rzek Sanu i Łęgu. Obszar gminy bogaty jest w rzeki, potoki i wody stojące. Dominuje rzeka San, która jest typową rzeką nizinną. Na zachodzie i południu teren gminy otacza Łęg, do którego wpada w pobliżu wsi Kępie Zaleszańskie strumień Osa. Działalność rzeki San ukształtowała starorzecza, nad którymi ulokowały się osady nadrzeczne: Zaleszany, Motycze Szlachecki, Skowierzyn, Zbydniów, Majdan Zbydniowski, Wólka Turebska, Dzierdziówka. Stwierdzono tu występowanie wielu chronionych gatunków roślin pływających. Najciekawszą z nich jest paproć wodna – salwinia pływająca. Inne ciekawe rośliny - rosiczka okrągłolistna i pływacz zwyczajny.

Obszar gminy Zaleszany położony jest na pograniczu dwóch odrębnych regionów klimatycznych Wyżyny Sandomierskiej i Kotliny Sandomierskiej. Do ukształtowania krajobrazu gminy w dużym stopniu przyczyniło się zlodowacenie środkowopolskie i północne. W okresie tym powstały lessy, gliny zwałowe, miejscami piaski z głazami akumulacji denno – lodowcowej. Znaczny wpływ na ukształtowanie terenu wywarł również człowiek. W procesie produkcji człowiek stwarza nowe formy terenu jak: doły po wybiórcie piachu, margla lub gliny, progi rolne, groble, kopce i inne. Ukształtowanie terenu jest w zasadzie równinne z lekkimi wzniesieniami i pagórkami oraz polodowcowymi formami dolin rzecznych.

Na terenie gminy Zaleszany lasy zajmują ok. 1350 ha, co stanowi ok. 15 % ogólnej jej powierzchni. Największy obszar lasów znajduje się:

- we wsi Obojna i wynosi 474 ha,
- w Kotowej Woli – 267 ha oraz
- w Zbydniowie – 241 ha.

Pozostałe wsie posiadają niewielkie kompleksy leśne. Lasy na terenie gminy stanowią resztki dawnej Puszczy Sandomierskiej, która kiedyś porastała niemal cały obszar Kotliny

Sandomierskiej, wykraczając nawet poza jej tereny. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu w Zbydniowie był piękny park z dworkiem Horodyńskich. Zbydniowski dwór jest wyjątkowym zabytkiem tego regionu. Na terenie parku występuje szereg okazałych drzew o dużych rozmiarach, cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Cztery z nich objęto ochroną jako pomniki przyrody:

- topola biała,
- dąb szypułkowy,
- 2 jesiony wyniosłe.

Te ostatnie to najwyższe gminne drzewa. Ponadto wyróżniają się następujące okazy godne ochrony pomnikowej:

- dąb szypułkowy,
- aleja orzecha czarnego,
- lipy drobno i szerokolistne,
- klony zwyczajne i kasztanowce,
- buk czerwony.

Rzadkie gatunki drzew, gdzie indziej na terenie gminy nie spotykane to – daglezja, sosna wejmutka, platan klonolistny. Wśród krzewów odnotować dziś można następujące odmiany: bez czarny, bez lilak, cis pospolity, czeremcha zwyczajna, dereń biały, sumak octowiec, śnieguliczka biała, żywotnik zachodni itd. Z punktu widzenia ekologicznego park stanowi cenny zespół zieleni zróżnicowanej wiekowo i gatunkowo. Cenne okazy starodrzewu oraz parkowego stawu powinny podlegać szczególnej ochronie ekologicznej. Zbydniowski park ma również korzystne oddziaływanie na warunki przyrodnicze środowiska w otoczeniu, a więc wpływ na retencję wód, wilgotność powietrza, zmniejszenie szybkości wiatru, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza itp.

Łąki i pastwiska stanowią 26,5% powierzchni gminy, co stwarza dogodne warunki do rozwoju hodowli zwierząt. Najbardziej korzystne warunki pod tym względem ma Majdan Zbydniowski, Kotowa Wola, w których na trwałe użytki zielone przypada ok. 20% ogólnej powierzchni. Szata roślinna obszaru wideł Wisły i Sanu a więc i terenów gminy, jest bardzo interesująca, szczególnie ze względu na występowanie w tym rejonie rzadkich i chronionych roślin takich jak kotewka orzech wodny (Skowierzyn) i salwinia pływająca (Zbydniów). Mimo że na terenie gminy brak jest rezerwatów to jednak występują pomniki przyrody, rzadkie gatunki drzew.

Najcenniejsze gatunki roślin występujące na terenie Gminy Zaleszany:

- bluszcz pospolity
- goryczka wąskolistna
- grąźel żółty
- grzybienie białe
- konwalia majowa
- tysiącznik pospolity
- wolfia bezkorzeniowa.

IV. METODOLOGIA OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

4.1. Identyfikacja obszaru zdegradowanego Gminy Zaleszany

Diagnozę ogólną Gminy Zaleszany przeprowadzono na podstawie danych obiektywnych (występujących w publicznej statystyce – BDL GUS i w zasobach instytucji publicznych UG Zaleszany, OPS w Zaleszanach), jak i danych subiektywnych, stanowiących wynik uspołecznienia procesu powstawania GPR (np. badania ankietowe, uwagi ustne i wnioski zgłaszane przez mieszkańców na spotkaniu konsultacyjnym). Diagnoza ogólna dała materiał początkowy, określając główne problemy i potrzeby Gminy oraz pozwoliła wskazać przesłanki rewitalizacji i kryteria według których wyznaczono obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji. W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określono zestawienie kryteriów – wskaźników wpisujących się w zakres diagnozowania oraz delimitacji sprecyzowany w Ustawie o rewitalizacji oraz Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Szczegółowa diagnoza stanu kryzysowego Gminy Zaleszany (delimitacja) wymagała zgromadzenia i zagregowania licznych danych:

- społecznych – pozwalających wyznaczyć miejsca koncentracji negatywnych zjawisk, w szczególności czynników demograficznych, bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu edukacji;
- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, objawiającego się małą liczbą podmiotów gospodarczych;
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności, braku dostępu do podstawowych usług np. komunikacyjnych lub ich niskiej jakości;
- technicznych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną lub złego stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej;
- środowiskowych – przekroczenia standardów jakości środowiska.

Procedura delimitacji jest zgodna z wymaganiami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. w zakresie zbierania, przetwarzania a także prezentowania danych. Metodologia opracowania przedstawia się następująco:

- Podział Gminy na jednostki funkcjonalno-przestrzenne (sołectwa) dla których zostały zebrane dane, dotyczące zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Podział ten uwzględnia występujący na danym obszarze specyficzny typ zabudowy oraz charakter społeczno-kulturowy mieszkańców, a także jest zgodny z położeniem topograficzno-przestrzennym. Tym samym diagnozę przeprowadzono dla 13 jednostek (13 sołectw) Gminy Zaleszany.
- Przystąpienie do analizy porównawczej jednostek funkcjonalno-przestrzennych opartych na zestawie syntetycznych wskaźników degradacji, pozwalającą na obiektywne określenie ich stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego
- Wyznaczenie obszaru zdegradowanego Gminy Zaleszany
- Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji spośród zamieszkałych obszarów zdegradowanych, w których występuje kumulacja zjawisk kryzysowych.

Wyszczególnienie podanych jednostek pozwoliło na określenie obszarów kumulacji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych, które wymagać będą działań rewitalizacyjnych.

4.2. Przyjęte wskaźniki w analizie obszaru zdegradowanego

Jako syntetyczne wskaźniki degradacji do analizy przyjęto wskaźniki wskazane w wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Są to wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne, czyli poziom bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Dane zostały pozyskane z Urzędu Gminy w Zaleszanych (ewidencje ludności, wskaźniki demograficzne), Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanych, Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli, a także w przypadku kategorii edukacja i integracja społeczna, ze stron internetowych odpowiednio Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie i Państwowej Komisji Wyborczej.

W celu identyfikacji obszarów zdegradowanych w Gminie Zaleszany zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (tj. Dz. U. 2015 poz. 1777) przeprowadzono diagnozę w sferach: społeczno-gospodarczej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Dla każdej ze sfer wybrano wskaźniki (łącznie 12), na podstawie których zdiagnozowano obszary o wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych.

W analizie wykorzystano wskaźniki takie jak:

- **Sfera społeczna**

- 1) Kategoria – Demografia:

- Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym
- Saldo migracji na pobyt stały (z-w) na 100 osób według miejsca zamieszkania
- Mediana wieku
- Przyrost naturalny na 100 osób wg miejsca zamieszkania

- 2) Kategoria – Pomoc społeczna

- Liczba osób korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania

- 3) Kategoria – Edukacja

- Wyniki egzaminów VI-klasisty

- 4) Kategoria – Integracja społeczna

- Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania
- Frekwencja w wyborach

- **Sfera gospodarcza:**

- 5) Kategoria – Rynek pracy

- Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania

- 6) Kategoria – Podmioty gospodarcze

- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania

- **Sfera techniczna:**

- 7) Kategoria – Uwarunkowania przestrzenne

- Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych

- **Sfera środowiskowa**

- 8) Kategoria – Ochrona środowiska

- Zanieczyszczenie powietrza: Występowanie przekroczeń dopuszczalnych norm dla stężenia średniorocznego pyłu PM10

Otrzymane wskaźniki w poszczególnych jednostkach przestrzenno-funkcjonalnych zestawiono w tabelę podsumowującą każdą ze sfer. W większości badanych wskaźników otrzymana wartość świadczy o sytuacji gorszej niż średnia w całej Gminie, jednak w niektórych przyjętych wskaźnikach wartość świadczy o sytuacji lepszej niż średnia w gminie, zatem w tych przypadkach za odchylenie od normy uznawane były wartości poniżej średniej.

W celu obliczenia wyniku końcowego zestawiono wszystkie dane w zbiorczej tabeli wynikowej dla wszystkich sfer.

Następnie dokonano klasyfikacji wskaźników świadczących o odchyleniach od normy, polegającej na nadaniu punktacji w skali od „1” do „2”, gdzie:

- punkt „1” – „poniżej normy” – nadano jednostkom o niewielkich anomaliach,
- zaś punkt „2” – „najgorszy” – został przyznany jednostkom, w których odchylenia od normy są bardzo duże,
- dla wartości świadczących o lepszej sytuacji niż średnia dla gminy przyjęto wartość „0”.

Analizując poziom przyjętych wskaźników zgodnie z art. 10 *Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* w ww. sferach obejmujących analizowane jednostki (sołectwa), wyznaczono obszary zdegradowane, cechujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na których z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Szczegółowa prezentacja wytypowanych wskaźników, odnosząca zastaną sytuację do kontekstu całej Gminy – wraz z wyznaczeniem tzw. średniej dla gminy – oraz wartości referencyjnych dla województwa podkarpackiego zgodnie z *Instrukcją* znajduje się w rozdziale V. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego w Gminie Zaleszany.

V. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO W GMINIE ZALESZANY

5.1. Wskaźniki zjawisk kryzysowych

Sfera społeczna

1) Kategoria – Demografia

Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy – 2014

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym gminy i liczby osób w wieku produkcyjnym Gminy, pomnożony przez 100%

$$\text{Wsk.deg.} = (\text{Lopop} / \text{Lopg}) * 100\%$$

degradacji dla poszczególnych jednostek: wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym jednostki i liczby osób w wieku produkcyjnym jednostki, pomnożony przez 100%

$$\text{Wsk.deg.jedn.} = (\text{Lopop} / \text{Loprs}) * 100\%$$

wartość referencyjna wynosi 27,9%

Saldo migracji na pobyt stały (z-w) na 100 osób według miejsca zamieszkania

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy – 2014

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloraz, iloczynu różnicy między liczbą zameldowań, a liczbą wymeldowań pomnożony przez 100, i liczby mieszkańców Gminy

$$\text{Wsk.deg.} = ((\text{Lzam} - \text{Lwym}) * 100) / \text{Lmg}$$

degradacji dla poszczególnych jednostek: wskaźnik wyliczono jako iloraz, iloczynu różnicy między liczbą zameldowań, a liczbą wymeldowań w jednostce przestrzenno-funkcjonalnej pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców jednostki

$$\text{Wsk.deg.jedn.} = ((L_{\text{zam}} - L_{\text{wym}}) * 100) / L_{\text{mj}}$$

wartość referencyjna wynosi -0,11

Mediana wieku

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy – 2014

wartość referencyjna wynosi 38 lat

Przyrost naturalny na 100 osób wg miejsca zamieszkania

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy – 2014

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu różnicy między liczbą urodzeń żywych w gminie, a liczbą zgonów w gminie pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.} = ((L_{\text{użg}} - L_{\text{zg}}) * 100) / l_{\text{mg}}$$

degradacji dla poszczególnych jednostki: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu różnicy między liczbą urodzeń żywych w jednostce, a liczbą zgonów w jednostce pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców jednostki

$$\text{Wsk.deg.jedn.} = ((L_{\text{użm}} - L_{\text{zm}}) * 100) / L_{\text{mj}}$$

wartość referencyjna wynosi 0,075

2) Kategoria – Pomoc społeczna

Liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy – 2015

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w gminie pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(Lz*100)/Lmg$$

degradacji dla poszczególnych miejscowości: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w jednostce pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców jednostki

$$\text{Wsk.deg.jedn.}=(Lz*100)/Lmj$$

wartość referencyjna wynosi 6,1

3) Kategoria – Edukacja

Wyniki egzaminów 6-klasisty

dane źródłowe: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie, rok bazowy 2014

wartość referencyjna 67,7%

4) Kategoria – Integracja społeczna

Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania

dane źródłowe: baza NGO, rok bazowy – 2013

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby organizacji pozarządowych w gminie pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(Lop*100)/Lmg$$

degradacji dla poszczególnych miejscowości: wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby organizacji pozarządowych w jednostce pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców jednostki

$$\text{Wsk.deg.jedn.}=(Lopm*100)/lmj$$

wartość referencyjna wynosi 0,33

Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura)

dane źródłowe: Państwowa Komisja Wyborcza, rok bazowy 2014 r.

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu udziału osób w głosowaniu podzielony przez liczbę wyborców i liczby 100

$$\text{Wsk.deg.}=(\text{Log}/\text{Lwyb})\cdot 100$$

wskaźnika degradacji dla poszczególnych jednostkach: wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu udziału osób w głosowaniu w jednostki podzielony przez liczbę wyborców w jednostce i liczby 100

$$\text{Wska.deg.jedn.}=(\text{Logj}/\text{Lwybj})\cdot 100$$

wartość referencyjna wynosi 43,85%

5) Kategoria – Rynek pracy

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania

dane źródłowe: Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie, stan na 31.12.2014 r.

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gmin: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu udziału bezrobotnych zarejestrowanych ogółem w liczbie ludności w wieku produkcyjnym pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(\text{Lobz}\cdot 100\%)/\text{Lbmg}$$

degradacji dla poszczególnych jednostek: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu udziału bezrobotnych zarejestrowanych ogółem w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w jednostce pomnożony przez 100% i liczby mieszkańców jednostki

$$\text{Wsk.deg.jedn.}=(\text{Lobz}\cdot 100\%)/\text{Lbj}$$

wartość referencyjna wynosi 10,2%

Sfera gospodarcza

6) Kategoria – Podmioty gospodarcze

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy 2014 r.

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloraz iloczynu liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców gminy

$$\text{Wsk.deg.}=(Lzpg*100)/Lmg$$

degradacji dla poszczególnych miejscowości: wskaźnik wyliczono jako iloraz liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w jednostce pomnożony przez 100 i liczby mieszkańców jednostki

$$\text{Wska.deg.jedn.}=(lzpg*100)/lmj$$

wskaźnik referencyjny wynosi 7,6

Sfera techniczna

7) Kategoria – Uwarunkowania przestrzenne

Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych

dane źródłowe: Urząd Gminy Zaleszany, rok bazowy 2015

metodologia wyznaczania wskaźnika:

syntetycznego degradacji gminy: wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu liczby budynków wybudowanych przed 1989 i liczby budynków ogółem oraz liczby 100%

$$\text{Wsk.deg.}=(Lb1989/Lbo)*100\%$$

degradacji dla poszczególnych jednostki: wskaźnik wyliczono jako iloczyn ilorazu liczby budynków wybudowanych przed 1989 jednostce i liczby budynków ogółem w jednostce oraz liczby 100%

$$\text{Wska.deg.jedn.} = (\text{Lb1989}/\text{Lbo}) * 100\%$$

wartość referencyjna wynosi 76,36%

Sfera środowiskowa

8) Kategoria – Ochrona środowiska

Występowanie przekroczeń dopuszczalnych norm dla stężenia średniorocznego pyłu PM10

Na terenie całej Gminy Zaleszany nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm dla stężenia średniorocznego pyłu PM10.

5.2. Obszar zdegradowany Gminy Zaleszany

Podstawową kategorią wyznaczenia obszaru, jako kryzysowego i wskazania go do objęcia działaniami z zakresu rewitalizacji są wartości gorsze niż średnia dla całej Gminy. W niniejszym rozdziale zaprezentowano wyniki analizy porównawczej obszarów problemowych.

Porównania dokonano przede wszystkim w oparciu o wskaźniki określone w art. 10 Ustawy o rewitalizacji oraz wskaźników określonych zgodnie Instrukcją przygotowywania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Tabela 15. Analiza porównawcza wskaźników w kategorii demografia

Demografia									
Sołectwo	Liczba ludności	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym		Saldo migracji na pobyt stały (z-w) na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Mediana wieku		Przyrost naturalny na 100 osób wg miejsca zamieszkania	
Agatówka	443	24,83	0	1,13	0	43,3	2	0,90	0
Zaleszany	1080	32,65	2	1,20	0	35,6	0	-0,09	1
Zbydniów	1304	31,69	2	1,53	0	38,5	0	0,51	0
Pilchów	1105	17,35	0	0,18	0	39,0	0	-0,09	1
Dzierdziówka	594	30,91	2	0,84	0	40,0	1	-1,18	1
Kępie Zaleszańskie	1369	28,14	0	0,07	0	37,0	0	-0,66	1
Kotowa Wola	957	27,87	0	0,94	0	38,0	0	0,63	0
Majdan Zbydniowski	458	24,41	0	1,31	0	37,0	0	-0,87	1
Motycze Szlacheckie	242	23,84	0	0,41	0	36,0	0	-0,41	1
Obojna	636	23,46	0	2,20	0	38,0	0	-0,16	1
Skowierzyn	905	29,20	1	0,44	0	38,0	0	-0,11	1
Turbia	1500	26,26	0	0,40	0	39,0	0	-0,33	1
Wólka Turebska	393	34,87	2	0,51	0	41,0	1	0,00	0
GMINA Zaleszany	10 986	27,29		0,80		38,5		-0,18	
wartość referencyjna dla województwa podkarpackiego		27,9		-0,11		38		0,07	
		wartość powyżej referencyjnej		wartość poniżej referencyjnej		wartość powyżej referencyjnej		wartość poniżej referencyjnej	

Tabela 16. Analiza porównawcza wskaźników w kategoriach pomoc społeczna, edukacja i integracja społeczna

Sołectwo	Liczba ludności	Pomoc społeczna		Edukacja		Integracja społeczna			
		Liczba osób korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Wyniki egzaminów VI-klasisty [%]		Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Frekwencja w wyborach	
Agatówka	443	2,93	0	59,5	2	0,00	0	58.40	0
Zaleszany	1080	4,17	0	71,9	0	0,28	1	53.81	0
Zbydniów	1304	7,13	1	69,5	0	0,61	0	55.44	0
Pilchów	1105	5,97	0	59,5	2	0,45	0	47.17	0
Dzierdziówka	594	8,92	1	69,5	0	0,34	0	51.01	0
Kępie Zaleszańskie	1369	5,04	0	71,9	0	0,15	1	55.89	0
Kotowa Wola	957	5,75	0	63,0	1	0,31	0	55.91	0
Majdan Zbydniowski	458	12,23	2	82,9	0	0,44	0	56.67	0
Motycze Szlacheckie	242	1,24	0	71,9	0	0,83	0	53.81	0
Obojna	636	8,65	1	64,2	1	0,16	1	40.95	1
Skowierzyn	905	3,42	0	70,2	0	0,44	0	51.05	0
Turbia	1500	6,93	1	64,2	1	0,47	0	42.90	1
Wólka Turebska	393	9,16	2	82,9	0	0,25	1	56.67	0
GMINA Zaleszany	10 986	5,27		69,2		0,36		51,55	
wartość referencyjna dla województwa podkarpackiego		6,10		67,7		0,33		43,85	
		wartość powyżej referencyjnej		wartość poniżej referencyjnej		wartość poniżej referencyjnej		wartość poniżej referencyjnej	

Tabela 17. Analiza porównawcza wskaźników w kategoriach rynek pracy, podmioty gospodarcze i uwarunkowania przestrzenne

Sołectwo	Liczba ludności	Rynek pracy		Podmioty gospodarcze		Uwarunkowania przestrzenne	
		Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania		Liczba budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych	
Agatówka	443	6,55	0	10,38	0	58,00	0
Zaleszany	1080	11,48	1	4,07	2	84,27	2
Zbydniów	1304	4,60	0	4,29	2	79,13	1
Pilchów	1105	4,71	0	3,53	2	77,18	1
Dzierdziówka	594	6,90	0	2,53	2	78,38	1
Kępie Zaleszańskie	1369	4,09	0	3,43	2	69,12	0
Kotowa Wola	957	3,34	0	4,39	2	75,78	0
Majdan Zbydniowski	458	5,02	0	1,75	2	76,99	0
Motycze Szlacheckie	242	3,72	0	3,31	2	79,63	1
Obojna	636	4,09	0	3,46	2	57,23	0
Skowierzyn	905	3,43	0	2,76	2	85,71	2
Turbia	1500	3,73	0	3,67	2	72,00	0
Wólka Turebska	393	5,34	0	2,29	2	78,13	1
GMINA Zaleszany	10 986	5,10		3,79		74,96	
wartość referencyjna dla województwa podkarpackiego		10,20		7,6		76,36	
		wartość powyżej referencyjnej		wartość poniżej referencyjnej		wartość powyżej referencyjnej	

W sferze społecznej, w kategorii demografia wyróżniono cztery wskaźniki, ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym, saldo migracji na pobyt stały na 100 wg miejsca zamieszkania, mediana wieku oraz wartość przyrostu naturalnego w przeliczeniu 100 osób wg miejsca zamieszkania. Za miejsce zamieszkania przyjęto odpowiednie sołectwo.

Najmniejszą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym w relacji do osób w wieku produkcyjnym stwierdzono w Pilchowie (17,35%). Oznacza to, że sołectwo zamieszkiwane jest przez osoby młode, społeczeństwo jest w wieku rozwojowym i nie jest zdominowane przez osoby starsze. Kryzysowa sytuacja dotyczy natomiast Wólki Turebskiej, gdzie wskaźnik ten jest równy 34,87%, tym samym jest on wyższy od wartości średniej wskaźnika dla gminy oraz wartości referencyjnych dla województwa podkarpackiego. Ze wskaźnikiem tym ściśle związany jest wskaźnik mediana wieku, której średnia wartość dla całej Gminy wynosi 38,5 lat, i jest ona tylko nieznacznie wyższa niż wartość referencyjna dla województwa podkarpackiego 38 lat.

Stan kryzysowy w sferze społecznej w gminie Zaleszany zbadano również za pomocą wskaźnika przyrostu naturalnego. Największa liczba urodzeń na 100 osób wg miejsca zamieszkania występuje w Agatówce (0,9). Najmniejsza zaś w Dzierdziówce, która wykazuje ujemny przyrost naturalny (-1,18), jednocześnie przewyższając wartość średnią dla gminy, której wskaźnik również przyjmuje wartość ujemną (-0,18).

Kolejną kategorią w sferze społecznej jest pomoc społeczna, w której wzięto pod uwagę wskaźnik – liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania. Najwięcej osób korzystających z tego rodzaju pomocy notuje się w Majdanie Zbydniowskim, gdzie na 100 osób ponad 12 kwalifikuje się do pobierania świadczeń. Wartość ta ponad dwukrotnie przekracza średni wskaźnik dla gminy, co może świadczyć o złym statucie społeczeństwa i kryzysie w tej sferze. Najmniej osób (1,24) korzysta z pomocy materialnej w Motyczu Szlacheckim. Wskaźnik dla tego sołectwa jest znacznie niższy niż wartość dla gminy.

Dla ukazania stanu edukacji wykorzystano wyniki sprawdzianu szóstoklasisty. Najlepsze wyniki (82,5%) uzyskali uczniowie z Majdanu Zbydniowskiego i Wólki Turebskiej. Najslabiej wypadli na egzaminie szóstoklasiści z Agatówki oraz Pilchowa osiągając wynik niższy (59,%) niż wartość średnia dla gminy (69,2%).

Obszar integracji społecznej opisuje liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania oraz frekwencja w wyborach. Najmniej osób uczestniczyło w wyborach

w Obojni (40,9%). Świadczy to o niskiej integracji społeczeństwa oraz braku zaangażowania w sprawy lokalnej społeczności. Najbardziej aktywnymi mieszkańcami, są obywatele Agatówki, gdzie w wyborach uczestniczyło 58,4% osób.

Kategoria rynku pracy na terenie gminy została opracowana w oparciu o wskaźnik – udział bezrobotnych zarejestrowanych w licznie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania. Największą liczbę osób bezrobotnych zamieszkuje sołectwo Zaleszany, wskaźnik ten przyjął tam wartość (11,48), ponad dwukrotnie większą od średniej wartości dla gminy (5,1). Bezrobocie stanowi istotny problem na każdym obszarze i jest sygnałem do stwierdzenia stanu kryzysowego w tej kategorii.

Kolejnym ważnym wskaźnikiem branym pod uwagę przy opisie sytuacji gospodarczej na terenie gminy jest liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania. Najwięcej podmiotów jest zarejestrowanych w Agatówce (10,38), wskazuje to na zaradność mieszkańców tego obszaru oraz chęć prowadzenia własnego biznesu. Odwrotna sytuacja kształtuje się w Majdanie Zbydniowskim, gdzie zarejestrowanych jest jedynie 1,75 przedsiębiorstwa na 100 mieszkańców.

Stan przestrzenny i jego uwarunkowania zostały zobrazowane przez wskaźnik liczby budynków mieszkalnych zamieszkałych, wybudowanych przed rokiem 1989 w stosunku do ogólnej liczny budynków mieszkalnych. Najwięcej wiekowych budynków znajduje się w Skowierzynie (85,71), a najmniej w Agatówce (85,0).

Zgodnie z przyjętą metodologią, obszary zdegradowane to obszary, dla których suma wszystkich wskaźników wynosi ≥ 6 pkt (tabela 18). Na terenie Gminy Zaleszany są to następujące jednostki funkcjonalno-przestrzenne (sołectwa):

- 1) Zaleszany
- 2) Wólka Turebska
- 3) Dzierdziówka
- 4) Obojna
- 5) Zbydniów
- 6) Pilchów
- 7) Skowierzyn
- 8) Turbia

Tabela 18. Analiza porównawcza wskaźników w wszystkich kategoriach wyznaczająca obszar zdegradowany Gminy Zaleszany

Sołectwo	Liczba ludności	Demografia	Pomoc społeczna	Edukacja	Integracja społeczna	Rynek pracy	Podmioty gospodarcze	Uwarunkowania przestrzenne	SUMA
Agatówka	443	2	0	2	0	0	0	0	4
Zaleszany	1080	3	0	0	1	1	2	2	9
Zbydniów	1304	2	1	0	0	0	2	1	6
Pilchów	1105	1	0	2	0	0	2	1	6
Dzierdziówka	594	4	1	0	0	0	2	1	8
Kępie Zaleszańskie	1369	1	0	0	1	0	2	0	4
Kotowa Wola	957	0	0	1	0	0	2	0	3
Majdan Zbydniowski	458	1	2	0	0	0	1	0	5
Motycze Szlacheckie	242	1	0	0	0	0	2	1	4
Obojna	636	1	1	1	2	0	2	0	7
Skowierzyn	905	2	0	0	0	0	2	2	6
Turbia	1500	1	1	1	1	0	2	0	6
Wólka Turebska	393	3	2	0	1	0	2	1	9

VI. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ZALESZANY

6.1. Obszar rewitalizacji Gminy Zaleszany

Obszar wyznaczony do rewitalizacji może stanowić, zgodnie z ustawą o Rewitalizacji, maksymalnie 20% obszaru Gminy oraz być zamieszkały przez maksymalnie 30% mieszkańców.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Obszarami poddanymi rewitalizacji mogą być zamieszkałe tereny wcześniej określone jako zdegradowane oraz niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i powydobywcze, tereny powojkowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1-4, które mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynia się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Analizując zjawiska kryzysowe w gminie na podstawie wskazanych w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz biorąc pod uwagę, iż obszar zdegradowany to obszar, w którym występuje ponadto co najmniej jeden z negatywnych wskaźników gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych czy technicznych oraz Wytyczne Instytucji Zarządzającej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego tj. Instrukcję przygotowywania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, wskazujące, iż w ramach RPO WP 2014-2020 mogą zostać wsparte obszary rewitalizacji, dla których skalę negatywnych zjawisk w sferze społecznej i pozostałych opisują mierniki (minimum 4 z wymienionych wskaźników w Instrukcji), dla których wartości są mniej korzystne niż wartości referencyjne dla województwa podkarpackiego, dla Gminy Zaleszany obszary zdegradowane, wymagające rewitalizacji, znajdują się w sołectwach. Wyznaczony obszar rewitalizacji składa się z 3 podobszarów, obejmujących tereny zabudowane sołectw: Zaleszany, Obojna i Wólka Turebska (tabela 19). Na podobszarach tych będą prowadzone

działania zmierzające przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom zidentyfikowanym w Gminie Programie Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025.

Wytypowany obszar zajmuje 1,77% powierzchni gminy oraz jest zamieszkały przez 19,29% mieszkańców gminy. Wobec powyższego, wskazany obszar rewitalizacji nie przekroczył 20% powierzchni gminy ani nie jest zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Tabela 19. Analiza porównawcza wybranych wskaźników z poszczególnych kategorii wyznaczająca obszar rewitalizacji Gminy Zaleszany

Sołectwo	Demografia	Edukacja	Integracja społeczna	Rynek pracy	Podmioty gospodarcze	SUMA
	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym	Wyniki egzaminów VI-klasisty	Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg miejsca zamieszkania	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 osób wg miejsca zamieszkania	
Zaleszany	2	0	1	1	2	5
Zbydniów	2	0	0	0	2	4
Pilchów	0	2	0	0	2	4
Dzierdziówka	2	0	0	0	2	4
Obojna	0	1	1	0	2	4
Skwierzyn	1	0	0	0	2	3
Turbia	0	1	0	0	2	3
Wólka Turebska	2	0	1	0	2	5

Przesłanką do wyznaczenia obszaru rewitalizacji był jego potencjał w zakresie pełnienia przez niego funkcji społecznej, w tym kulturalno-usługowej. Przeprowadzając analizę czynników wewnętrznych i zewnętrznych, wpływających na poziom rozwoju podobszarów w stosunku do poprawy sytuacji na terenie całej Gminy wzięto pod uwagę cechy przestrzenno-funkcjonalne terenów zamieszkałych oraz ich możliwości nowego zagospodarowania przestrzennego i nadania im nowych funkcji. Analiza wskazała na najwyższy potencjał obszaru rewitalizacji ze względu na:

- pełnienie funkcji centrum administracyjno-usługowego Gminy,
- koncentrację działań społecznych i kulturalnych na terenie całej Gminy,
- dużą aktywność lokalnych przedsiębiorców,
- lokalizację obiektów o potencjale rekreacyjno-wypoczynkowym,
- historyczny charakter obszaru,

- potencjalną liczbę obiektów przestrzeni publicznej, które mogą zostać poddane działaniom rewitalizacyjnym, wpływającym na podniesienie jakości życia mieszkańców.

6.2. Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych

Cele strategiczne i operacyjne wraz z kierunkami działań, ujętymi w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zaleszany zostały zdefiniowane na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji społecznej i są odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i potrzeby rewitalizacyjne.

Po zakończonej analizie, uwzględniającej kwestie wypracowane w procesie konsultacji społecznych i procesów włączających interesariuszy, określono następujące potrzeby rewitalizacyjne:

- poprawa dostępności do podstawowej infrastruktury techniczno-sanitarnej,
- podniesienie kwalifikacji zawodowej mieszkańców,
- zwiększenie aktywności mieszkańców oraz integracji osób narażonych na wykluczenie społeczne,
- przebudowa i adaptacja budynku szkoły na potrzeby placówki przedszkolnej i żłobka,
- podniesienie oferty kulturalno-sportowej skierowanej do mieszkańców,
- zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, w tym termomodernizacja i modernizacja budynków użyteczności publicznej oraz placówek edukacyjno-wychowawczych i zdrowotnych,
- podniesienie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa na drogach gminnych,
- poprawa stanu jakości środowiska.

VII. CELE REWITALIZACJI

7.1. Cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych

Określono cel główny rewitalizacji stanowiący punkt odniesienia dla pozostałych celów szczegółowych:

CEL GŁÓWNY:

Działania rewitalizacyjne wspierają mieszkańców w budowaniu więzi społecznych, w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, dbają o przestrzeń publiczną i środowisko przyrodnicze, kształtując przyjazną przestrzeń do życia.

Na podstawie opracowanego celu głównego procesu rewitalizacji wyznaczono trzy cele strategiczne, które odnoszą się do wszystkich sfer (społecznej, technicznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej), na które powinna oddziaływać rewitalizacja (rysunek 11). Wszystkie powyższe cele wzajemnie się uzupełniają, a ich sfery działań wzajemnie się przenikają, dzięki czemu zapewniają one komplementarność i spójność Programu.

Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej mieszkańców

Przeprowadzona na obszarze Gminy Zaleszany diagnoza wskazuje na niski poziom integracji oraz aktywności lokalnej społeczności. Przyszłe działania należy prowadzić w zakresie dalszego rozwoju działalności instytucji i organizacji prowadzących działania w zakresie edukacji i kultury m.in. poprzez zwiększenie funkcjonalności obiektów (modernizacje i remonty) oraz organizację cyklicznych imprez lokalnych.

Wskazane jest również prowadzenie działań zorientowanych na udzielanie wsparcia, przede wszystkim finansowego dla wszystkich organizacji społecznych i instytucji kultury, w celu poszerzenia ich działalności w zakresie integrowania społeczności. Należy także wspierać wszelkie działania podejmowane w obszarach wiejskich w zakresie integrowania lokalnej społeczności, w związku z brakiem dostosowanych tym celu nielicznych przestrzeni lub obiektów publicznych. Wskazana w ogólnej diagnozie tendencja wzrostu obciążenia demograficznego na terenie całej Gminy Zaleszany oraz wysoka liczba osób w wieku poprodukcyjnym na obszarze rewitalizacji wskazują na problem starzejącego się społeczeństwa gminy. Tym samym należy zatem planowane działania ukierunkować na

potrzeby osób starszych. W tym celu wskazane jest uruchomienie programów aktywizujących osoby starsze oraz integrujących pokolenia, wspierane przez dostęp do placówek pomocy, zwiększenie dostępności komunikacyjnej (ograniczenie barier architektonicznych) oraz zapewnienie odpowiedniej infrastruktury w przestrzeni publicznej.

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- osoby starsze,
- dzieci i młodzież,
- osoby korzystające z pomocy społecznej,
- osoby bezrobotne,
- mieszkańcy gminy,
- organizacje pozarządowe i instytucje samorządowe Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej i Biblioteka.

Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego

Problem wysokiego poziomu bezrobocia, odsetek osób korzystających z pomocy socjalnej w obszarze rewitalizacji, a także wyniki ankietyzacji mieszkańców, uznających brak miejsc pracy za jeden z głównych problemów ekonomicznych, które chcieliby rozwiązać w procesie rewitalizacji, wskazuje na potrzebę działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych i aktywizacji osób bezrobotnych. Równie ważne jest wsparcie systemu wychowania młodzieży, związane z niskimi wynikami uzyskiwanymi przez uczniów. Równoczesne działania mające na celu podniesienie jakości kształcenia oraz wzrostu aktywności i integracji młodzieży będzie skutkowało zmniejszeniem się stanu kryzysowego w sferze społecznej.

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w szczególności dzieci i młodzież,
- mieszkańcy całej gminy,
- osoby bezrobotne,
- osoby korzystające z pomocy społecznej.

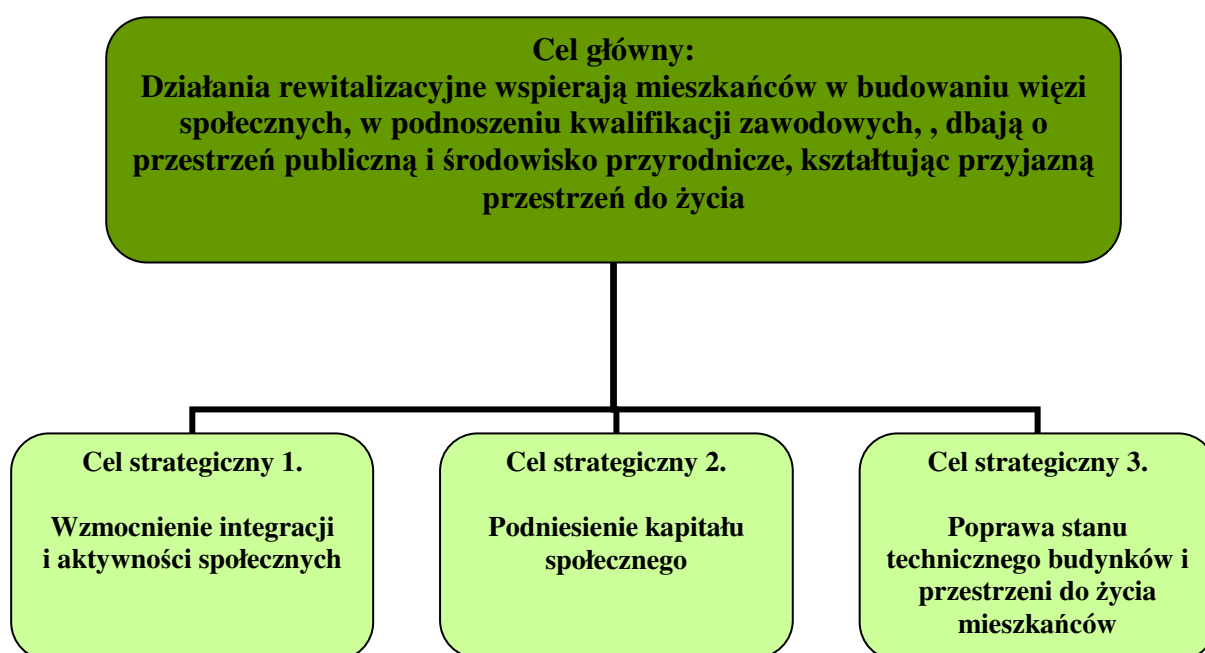
Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców

Nowe zagospodarowanie terenów publicznych, zwiększenie dostępności komunikacyjnej poprzez planowane remonty dróg gminnych i modernizacje oświetlenia dróg

poprawią poziom bezpieczeństwa, a także wpłyną na podniesienie poziom atrakcyjności przestrzeni gminnej. W celu poprawy jakości środowiska w ramach działań należy dążyć do termomodernizacji systemu ocieplenia obiektów użyteczności publicznej, a także rozbudowy kanalizacji sanitarnej.

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- mieszkańcy obszarów rewitalizacji,
- mieszkańcy całej gminy,
- przedsiębiorcy,
- potencjalni inwestorzy.

Rysunek 11. Cel główny oraz cele strategiczne procesu rewitalizacji

Poniżej przedstawiono cele operacyjne wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań, które zostaną podjęte w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej

Cel operacyjny 1.1. Wzrost aktywności społecznej, integracja grup społecznych oraz tworzenie więzi w grupie społecznej

Cel operacyjny 1.2. Poprawa warunków oraz bazy kulturalno-sportowo-rekreacyjnej, umożliwiającej rozwój aktywności mieszkańców gminy

Cel operacyjny 1.3. Reintegracja i aktywizacja grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 1.4. Rozwój działalności organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji

Kierunki działań:

- Rozwój oferty aktywizacji dla dzieci, młodzieży i seniorów
- Integracja społeczna i aktywizacja osób niepełnosprawnych
- rozbudowa istniejących placówek kultury (Gminnego Ośrodka Kultury, Biblioteki w Zaleszanach, Domu Ludowego w Wólce Turebskiej)
- Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego

Cel operacyjny 2.1. Rozwój kompetencji społecznych oraz edukacyjnych dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 2.2. Działania wspierające podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Cel operacyjny 2.3. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych

Kierunki działań:

- Rozwój systemu wychowania oraz rozwoju dziecka
- Podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców w celu podniesienia jakości lokalnego rynku pracy

Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców

Cel operacyjny 3.1. Modernizacja budynków i zwiększenie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznych

Cel operacyjny 3.2. Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych

Cel operacyjny 3.3. Modernizacja istniejącej infrastruktury techniczno-sanitarnej i drogowej

Cel operacyjny 3.4. Poprawa stanu środowiska

Kierunki działań:

- Poprawa dostępności do podstawowej infrastruktury techniczno-sanitarnej
- Rozwój systemu drogowego w gminie
- Poprawa bezpieczeństwa publicznego
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
- Kształtowanie przestrzeni publicznej służącej zaspokojeniu potrzeb mieszkańców (skwery, parki, place zabaw)
- Poprawa stanu zagospodarowania i estetyki przestrzeni publicznych
- Poprawa stanu technicznego i parametrów energetycznych budynków

VIII. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Na podstawie zdiagnozowanych problemów występujących na obszarze rewitalizacji sformułowano wizję stanu obszaru jako planowany efekt oraz pożądany stan rewitalizacji przy jednoczesnym osiągnięciu jej celów oraz odpowiadającym im kierunków działań:

WIZJA:

Zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy i środowiskowy w całym obszarze rewitalizacji. Nastawiony na potrzeby mieszkańców, dbający o ich integrację i wzmacnianie więzi społecznych, prężnie rozwijający się gospodarczo w oparciu o posiadany kapitał społeczny, zapewniając wysoką jakość życia.

Wizja podobszarów wyznaczonych do rewitalizacji w Gminie Zaleszany, określająca ich stan za kilka najbliższych lat powstała jako suma wyobrażeń uczestników procesu partycypacji na etapie przygotowywania niniejszego opracowania oraz przewidywanych inwestycji i przedsięwzięć społecznych, planowanych do realizacji przez instytucje publiczne, reprezentantów sektora społecznego oraz lokalnych przedsiębiorców.

Wyznaczony obszar po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych, w tym wdrożeniu planowanych przedsięwzięć i inwestycji, jest obszarem, który został uzdrowiony. Nastąpiło ożywienie w sferze społecznej, technicznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów przyrodniczych Gminy.

We wszystkich wyznaczonych podobszarach rewitalizacji zmniejszyła się zdiagnozowana sytuacja kryzysowa. Podobszar Zaleszany stał się „wizytówką Gminy”. Podobszar ten to przestrzeń dogodnych warunków życia dla mieszkańców, a także teren kumulacji pozytywnej energii. Wysoki standard techniczny budynków użyteczności publicznej i ciągów komunikacyjnych (w tym dróg i chodników) wpłynął na podniesienie poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców podobszaru i całej gminy. Dodatkowo bogata oferta usług publicznych, a także różnorodne perspektywy dla włączenia i rozwoju społecznego oraz zawodowego, dostosowane do potrzeb podobszaru, wpłynęły na podniesienie aktywności mieszkańców. Ze względu na występujący tutaj potencjał ludzki, przestrzenno-funkcjonalny, kulturalny oraz oferowane usługi podobszar ten przyciąga zarówno młodszych, jak i starszych obywateli oraz całe rodziny. Równocześnie utworzone zostały nowe przestrzenie publiczne (przedsięwzięcie 1, 4, 13-14, 17-18), służące zaspokajaniu różnorodnych potrzeb

(kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych) mieszkańców podobszaru rewitalizacji oraz całej gminy.

Na terenie podobszarów rewitalizacji instytucje społeczne (np. Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka w Zaleszanych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Obojna), poszerzyły swoją dotychczasową ofertę skierowaną na pomoc mieszkańcom, w tym realizację, zajęć edukacyjno-kulturalnych, szkoleń oraz warsztatów pozwalających przeciwdziałać zaistniałemu zjawiskom kryzysowym. Działania szkoleniowe przyczyniły się do podniesienia kwalifikacji osób bezrobotnych i mieszkańców gminy, natomiast bogata oferta zajęć umożliwiła zwiększenie aktywności i współpracy pomiędzy mieszkańcami.

Zapewnienie miejsc integracji społecznej, takich jak Gminny Ośrodek Kultury czy Klubów Seniora dało możliwość mieszkańcom spotkania osób o podobnych zainteresowaniach i pasjach, czasem także problemach. Skutkuje to tworzeniem i powstawaniem oddolnych inicjatyw społecznych, angażujących osoby zainteresowane współpracą, które starają się rozwiązywać wspólnie problemy i wzajemnie sobie pomagać.

W efekcie realizowanych działań rewitalizacyjnych poprawie uległ również istniejący stan zagospodarowania, a także jakość (w tym estetyka) przestrzeni publicznych. Utworzone oraz zagospodarowane przestrzenie publiczne stanowią tereny, na których podejmowane są różnego rodzaju inicjatywy (edukacyjne, kulturowe, sportowe, integracyjne itp.), których inicjatorami i/lub organizatorami są zarówno podmioty publiczne, jak i organizacje pozarządowe (stowarzyszenia) a też sami mieszkańcy. Tym samym powstała przestrzeń służąca szerszej integracji oraz aktywizacji mieszkańców. Uruchomione zostały również działania aktywizujące osoby starsze, do czego przyczyni się Gminny Ośrodek Kultury, Fundacja Fundusz Lokalny SMK i Stowarzyszenie Rodzin Królowej Jadwigi w Pilchowie poprzez stworzenie Gminnego Centrum Dziecka i Kultury.

Dzięki przeprowadzonym działaniom rewitalizacyjnym poprawie uległ również stan infrastruktury technicznej, w tym rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Obojna i w Wólce Turebskiej, co przyczyniło się do zmniejszenia kryzysu w sferze technicznej podobszarów wyznaczonych do rewitalizacji. Powyższe działania przewidziane do realizacji w niniejszym programie przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i całej Gminy.

Do realizacji tak przedstawionej wizji – ukształtowania podobszaru zadbanego, ekologicznego, wygodnego, bezpiecznego, otwartego, wspierającego zagrożonych marginalizacją, stwarzającego szerokie perspektywy rozwoju, przyczynił się szereg przedsięwzięć o wymiarze społecznym oraz infrastrukturalnym. Wśród tych pierwszych można wskazać przedsięwzięcia zmierzające do aktywizacji życiowej młodych, bezrobotnych, niepełnosprawnych czy seniorów, a w szczególności do stwarzania lepszych perspektyw rozwoju dzieciom i młodzieży. Wśród działań infrastrukturalnych ważniejszymi będą te, które przyczynią się do wzmocnienia infrastruktury społecznej (niezbędnej do realizacji projektów społecznych), poprawy infrastruktury technicznej budynków, będą sprzyjały lepszemu wykorzystaniu energii, a tym samym zmniejszą presję na środowisko, poprawią poziom bezpieczeństwa – zarówno w miejscach publicznych, jak i na drogach, stworzą dodatkową przestrzeń dla rekreacji oraz podniosą estetykę podobszaru.

IX. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

9.1. Planowane projekty rewitalizacyjne

Poniżej zaprezentowano wszystkie przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające, które zaplanowano do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Zaleszany na lata 2016-2025. Realizacja przedsięwzięć podstawowych (przedsięwzięcia 1-2) jest kluczowa do powodzenia procesu rewitalizacji. Przedsięwzięcia uzupełniające (przedsięwzięcia 13-20) są istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji i mają za zadanie swym oddziaływaniem uzupełniać zaplanowane przedsięwzięcia podstawowe. W dalszej części rozdziału znajduje się szczegółowy opis każdego z tych przedsięwzięć w poszczególnych kartach zadania.

9.1.1. Podstawowe przedsięwzięcia

Numer przedsięwzięcia	1		
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca		
Zagospodarowanie Placu Kościuszki oraz rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanach	Gmina Zaleszany		
Powiązania z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Wyposażenie Gminnego Centrum Kultury w Zaleszanach wraz z urządzeniem placu imprez plenerowych Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany Reaktywacja Kultury		
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4)	
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji		
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska
	X		
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji	
	7 500 000	2017-2019	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia wiąże się ze zdiagnozowanymi problemami dotyczącymi skali występowania zdegradowanych obiektów publicznych, ich niewykorzystanym potencjałem lokalizacyjnym oraz w zakresie oferowanej przez nie przestrzeni. Z drugiej strony wskazany problem koresponduje z potrzebą zorganizowania dodatkowych przestrzeni/miejsc publicznych pozwalających rozwijać zainteresowania zarówno dzieciom i młodzieży, jak i osobom poszukującym wiedzy i informacji, mającym utrudniony dostęp do tego rodzaju zasobów w warunkach domowych. Jednocześnie brakuje takiego rodzaju obiektów, które byłyby w wystarczającym stopniu dostosowane (ilościowo i jakościowo) do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi czy innymi specyficznymi oczekiwaniami. Problemem w systemie świadczenia usług publicznych w gminie Zaleszany jest także funkcjonowanie Gminnego		

		<p>Ośrodka Kultury oraz Biblioteki w Zaleszanych – powszechny dostęp do usług bibliotecznych jest ograniczony ze względu na brak siedziby spełniającej biblioteczne normy i standardy, biblioteka nie ma miejsca na pełną prezentację swoich zbiorów. Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa GCK przyczyni się do poszerzenia prowadzonej działalności w zakresie oferty kulturalno-edukacyjnej. Zagospodarowanie Placu Kościuszki wymaga zaś zmian niezbędnych, by zwiększyć atrakcyjność przestrzeni publicznej.</p>		
	Cel przedsięwzięcia	<p>Celem głównym przedsięwzięcia jest stworzenie dodatkowej przestrzeni publicznej w gminie pozwalającej aktywnie funkcjonować mieszkańcom (w tym szczególnie mieszkańcom obszarów rewitalizowanych) w obszarach wiedzy i nauki. Plac ma być przestrzenią bezpiecznej aktywności dla dzieci, miejscem rekreacji, wypoczynku codziennego dla okolicznych mieszkańców, miejscem bezpiecznej zabawy i spacerów dla rodziców z dziećmi. Dzięki realizacji przedsięwzięcia poprawi się jakość i warunki życia mieszkańców. Miejsce to przyczyni się do budowania pozytywnych relacji i więzi zarówno między rówieśnikami, jak i między dziećmi a seniorami, zatem będzie miało wpływ na zwiększenie poziomu uczestnictwa ludzi w życiu publicznym i kulturalnym. Poprawi estetykę otoczenia – rewaloryzacja istniejących terenów zielonych.</p>		
	Koncepcja przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie to obejmuje następujące etapy prac: <u>I etap – rewitalizacja Placu Kościuszki</u> W ramach I etapu planuje się zagospodarowanie terenu Placu Kościuszki poprzez wyposażenie przestrzeni w: murki, siedziska, amfiteatr, oświetlenie terenu, osłony śmietnikowe oraz kosze na odpadki, miejsca postojowe i stojaki na rowery, mała architektura, mostek nad kanałem melioracyjnym, urządzenie zieleni oraz przebudowa układu drogowego: dojścia do budynku, dojazd do domu kultury wraz z placem manewrowym dla straży pożarnej, droga pożarowa i chodniki. <u>II etap – Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa Gminnego Centrum Kultury w Zaleszanych</u> Projektowane Centrum Kultury obejmuje: salę widowiskową, administrację, kawiarnia, szatnia, pomieszczenia ochotniczej straży pożarnej (garaż, sala szkoleniowa, pomieszczenie socjalne i sanitariat), garderoby, kuchnia, sanitariaty i pomieszczenia biblioteki (biblioteka, czytelnia, kąciak dla dzieci oraz sale warsztatowe). Budynek dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zakres prac obejmuje: rozbiórkę zbędnych elementów konstrukcji, wznoszenie konstrukcji, prace wykończeniowe, instalacje elektryczne, sanitarne, wentylacji. <u>III etap – budowa wiat handlowych, piknikowych oraz placu zabaw</u> Przebudowa placu zabaw, budowa wiat handlowych i piknikowych wraz z utwardzeniem terenu i urządzeniem zieleni.</p>		
	Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera społeczna	<u>I etap:</u> Powierzchnia terenu inwestycji: Liczba miejsc postojowych: Powierzchnia dróg, miejsc postojowych i chodników	ok. 18 000 m ² ok. 45 szt. ok. 6 800 m ²	Dane wnioskodawcy
X	Sfera gospodarcza	<u>II etap:</u> Pow. zabudowy Pow. użytkowa Pow. usługowa Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	ok. 1 545 m ² ok. 1 375 m ² ok. 145 m ² 1	Dane wnioskodawcy
X	Sfera techniczna	<u>III etap:</u> Pow. wiaty handlowej	ok. 490 m ²	Dane wnioskodawcy

		Pow. wiaty piknikowej Pow. placu zabaw	ok. 35 m ² ok. 600 m ²	
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera środowiskowa	Liczba zatrudnionych: Liczba czytelników: Wypożyczenia roczne: książek i zbiorów audiowizualnych Liczba osób korzystających z GCK w Zaleszanach:	ok. 8 os. ok. 513 os. 7 270 szt. ok. 22 szt. min. 15 000 os./rok.	Dane wnioskodawcy
Numer przedsięwzięcia		2		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Zaleszany, budynku Ośrodka Zdrowia w Zaleszanach i budynku remizy OSP w miejscowości Obojna		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR		Komplementarność przedsięwzięcia: Zagospodarowaniem terenu przyległego do OSP w miejscowości Obojna OSP w Naszej Gminie		
		Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4)	
		Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2, 3.4)	
Lokalizacja przedsięwzięcia		Podobszar rewitalizacji		
		Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska
		X	X	
Ramy realizacji		Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji	
		1 000 000	2016-2017	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia		Budynki, w których siedzibę mają Urząd Gminy Zaleszany, Ośrodek Zdrowia w Zaleszanach oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Obojnej wymagają przeprowadzenia prac remontowych oraz termomodernizacyjnych. W związku z faktem, iż budynki te nie są ocieplone, a stolarka w większej części jest stara i nieszczelna budynki są energochłonne, co związane jest z wysokimi kosztami ich utrzymania. Realizacja inwestycji pozwoli na ograniczenie kosztów eksploatacji, jednocześnie dostosowując budynki do obowiązujących norm. Ich termomodernizacje wpłyną na podniesienie poziomu jakości usług oraz komfort mieszkańców korzystających z Urzędu Gminy oraz z podstawowej opieki zdrowotnej.		
Cel przedsięwzięcia		Celem przedsięwzięcia jest podniesienie poziomu jakości usług, świadczonych przez Urząd Gminy Zaleszany, Ośrodek Zdrowia i Ochotniczą Straż Pożarną. Jego realizacja przyczyni się do poprawy stanu technicznego budynków, a także poprawę jakości stanu środowiska przyrodniczego.		
Koncepcja przedsięwzięcia		W ramach przedsięwzięcia planuje się: 1) termomodernizację budynków Urzędu Gminy, Ośrodka Zdrowia i budynku OSP Obojna 2) wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację instalacji c.o.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia		Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera społeczna	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	3 szt.	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza	Powierzchnia budynku Urzędu Gminy	600 m ²	Dane wnioskodawcy
X	Sfera techniczna	Powierzchnia Ośrodka Zdrowia Powierzchnia bud. OSP Obojna	550 m ² 250 m ²	Dane wnioskodawcy
X	Sfera przestrzenno-	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość	Źródło danych

	funkcjonalna		docelowa	
X	Sfera środowiskowa	Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury	10 000 os./rok	Dane wnioskodawcy
Numer przedsięwzięcia		3		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanach wraz z urządzeniem placu imprez plenerowych		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR		Komplementarność przedsięwzięcia: Zagospodarowanie Placu Kościuszki oraz rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanach Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany Reaktywacja Kultury		
Powiązania bezpośrednie		Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1,2, 1.3 i 1.4)		
Powiązania pośrednie		Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)		
Lokalizacja przedsięwzięcia		Podobszar rewitalizacji		
		Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska
		X		
Ramy realizacji		Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji
		1 000 000		2017-2019
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia		Przedsięwzięcie stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: 1) niskiej aktywności mieszkańców oraz integracji osób narażonych na wykluczenie społeczne, 2) niedostatecznej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców, 3) nieuporządkowanej przestrzeni publicznej. Wskazane deficyty wiążą się z niewystarczającą działalnością Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanach.		
Cel przedsięwzięcia		Celem przedsięwzięcia jest wzrost poziomu zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie: wspomaganie funkcji edukacyjnej szkół i placówek, organizacji zajęć pozaszkolnych, zapewnienia mieszkańcom interaktywnego kontaktu z biblioteką, koordynacji i implementacji programu cyfrowego upowszechniania zbiorów bibliotecznych i obiektów zabytkowych lub szczególnie ważnych dla kultury i nauki, rozwoju i doskonalenia informacji regionalnej, a także w realizacji projektów kulturalnych i rozrywkowych.		
Koncepcja przedsięwzięcia		Przedsięwzięcie obejmuje następujące prace: 1) Kompleksowe wyposażenie obiektu tj. meble, oświetlenie, nagłośnienie, książki do biblioteki, wyposażenie czytelnicy w nowy sprzęt komputerowy, projektora, ekranów mobilnych, kurtyny w sali widowiskowej, gablot do ekspozycji, urządzenie i wyposażenie kuchni i kawiarni, urządzenie kąpielicy dla dzieci w bibliotece, 2) zakup trybun mobilnych składanych, podestu scenicznego z zadaszeniem i trawersami, barierki koncertowych modułowych, nagłośnienie i oświetlenie zewnętrzne.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia		Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera społeczna	Liczba obiektów wyposażonych w nowy sprzęt	2 szt.	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją	0,20 ha	Dane wnioskodawcy
X	Sfera techniczna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Liczba osób korzystających z Gminnego Ośrodka Kultury	9 000 os./rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera środowiskowa	Liczba osób korzystająca z Biblioteki w Zaleszanach	500 os./rok	Dane wnioskodawcy
Numer przedsięwzięcia		4		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		

Zagospodarowaniem terenu przyległego do OSP w miejscowości Obojna		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR		Komplementarność przedsięwzięcia: OSP w Naszej Gminie Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Zaleszany, budynku Ośrodka Zdrowia w Zaleszanach i budynku remizy OSP w miejscowości Obojna		
		Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)	
		Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1)	
Lokalizacja przedsięwzięcia		Podobszar rewitalizacji		
		Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska
			X	
Ramy realizacji		Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji
		500 000		2018-2019
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia		Przedsięwzięcie stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: 1) niskiej aktywności mieszkańców, 2) niedostatecznej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców, 3) nieuporządkowanej przestrzeni publicznej.		
Cel przedsięwzięcia		Celem przedsięwzięcia jest podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej, w tym uporządkowanie terenu przyległego do OSP w miejscowości Obojna, a także stworzenie terenu, wraz z niezbędną małą architekturą do prowadzenia działań, mających na celu wzrost aktywności i integracji mieszkańców.		
Koncepcja przedsięwzięcia		Realizacja przedsięwzięcia wiązała się będzie z następującymi działaniami: 1) zagospodarowanie przyległego terenu w zakresie obiektów małej architektury, urządzenia zieleni, utwardzenia terenu oraz ogrodzenia, 2) rozbudową placu zabaw z dobudową siłowni na świeżym powietrzu, 3) urządzeniem placu na potrzeby imprez plenerowych.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia		Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera społeczna	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją	3 500 m ²	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza			
X	Sfera techniczna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera przestrzenno-funkcyjna	Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury	4 000 os./rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera środowiskowa			
Numer przedsięwzięcia		5		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Przebudowa i adaptacja budynku szkoły na potrzeby przedszkola i żłobka wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w miejscowości Obojna		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR		Komplementarność przedsięwzięcia: Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany		
		Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)	
		Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)	
Lokalizacja przedsięwzięcia		Podobszar rewitalizacji		
		Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska
			X	
Ramy realizacji		Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji
		1 900 000		2017-2019

Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Coraz większa świadomość rodziców dotycząca korzyści edukacji przedszkolnej oraz chęć powrotu młodych rodziców na rynek pracy sprawia, że liczba miejsc dostępnych na terenie gminy nie zaspakają w pełni potrzeb. Tym samym przebudowa budynku szkoły i adaptacja pomieszczeń na przedszkole i żłobek wpisują się w potrzeby zidentyfikowane na terenie gminy Zaleszany.			
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Zaleszany poprzez przebudowę i adaptację budynku szkoły na potrzeby przedszkola i żłobka, zapewniające opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Przedsięwzięcie będzie pozytywnie oddziaływało na system rozwoju oraz wychowania dziecka. W wyniku jego realizacji poprawie ulegnie stan zagospodarowania podobszaru Obojna, podniesie się jego estetyka i wzmocniona zostanie funkcja rekreacyjna.			
Koncepcja przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje następujące prace: 1) przebudowę i adaptację budynku szkoły na: przedszkole na parterze (33 wychowanków) i żłobek na I piętrze (20 wychowanków), 2) wyposażenie placówki w meble, sprzęt i urządzenia, zabawki, materiały i pomoce edukacyjne, 3) ogrodzenie terenu placówki, urządzenie zieleni i placu zabaw dla dzieci.			
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych	
X	Sfera społeczna	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją	1 600 m ²	Dane wnioskodawcy
X	Sfera techniczna	Powierzchnia zabudowy	220 m ²	
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
	Sfera środowiskowa	Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury:		Dane wnioskodawcy
		Liczba wychowanków przedszkole	33 osoby	
		Liczba wychowanków żłobek	20 osób	
Numer przedsięwzięcia	6			
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca			
Rozwój gospodarki ściekowej na terenie gminy Zaleszany w celu ochrony zlewni Sanu	Gmina Zaleszany			
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia:			
	Przebudowa i modernizacja dróg gminnych			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.3, 3.4)		
	Powiązania pośrednie			
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
		X	X	
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	30 000 000 zł (85% RPO)	2017-2025		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Brak kanalizacji sanitarnej w sołectwach Obojna, Wólka Turebska, Kotowa Wola, Majdan Zbydniowski i Dzierdziówka. Dotychczasowy sposób odprowadzania ścieków w tych miejscowościach oparty jest o bezodpływowe zbiorniki ścieków, o zróżnicowanym poziomie technicznym i eksploatacyjnym, co powoduje szereg zjawisk negatywnych w sferze środowiskowej w tym: zanieczyszczenie cieków wodnych i zanieczyszczenie gleb (notuje się przypadki odprowadzania ścieków bezpośrednio do rowów i gruntu). W związku z powyższym istnieje pilna potrzeba uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na tym obszarze aglomeracji poprzez budowę zbiorczego systemu			

	kanalizacyjnego w tych miejscowościach.			
Cele projektu	<p>Głównym celem przedsięwzięcia jest uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Zaleszany. Działania objęte przedsięwzięciem przyczynią się do likwidacji istniejących niedoborów w zakresie systemu odprowadzania ścieków z terenu miejscowości objętych projektem. Budowa sieci kanalizacyjnej ma na celu osiągnięcie określonych w prawie polskim i UE parametrów ścieków oczyszczonych oraz doprowadzi do likwidacji bezodpływowych zbiorników, a przede wszystkim wyeliminuje odprowadzanie ścieków bezpośrednio do gleby i wód powierzchniowych. Projektowana inwestycja będzie miała pozytywny wpływ na środowisko. Stworzy bowiem system zorganizowanego odprowadzania powstałych ścieków, celem ich oczyszczenia. Zwiększenie stopnia skanalizowania przyczyni się tym samym do ograniczenia skażenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawy stanu środowiska naturalnego. Zwiększy się zatem poziom ochrony wody pitnej, a tym samym zmniejszy ryzyko zachorowalności mieszkańców gminy Zaleszany. Wyeliminowanie braku infrastruktury w zakresie ochrony środowiska oraz ograniczenie zanieczyszczenia środowiska spowoduje wzrost atrakcyjności gospodarczej, inwestycyjnej i turystycznej gminy oraz wzrost standardu życia jego mieszkańców.</p>			
Koncepcja przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje prace związane z rozbudową oczyszczalni ścieków w gminie Zaleszany. Przedsięwzięcie to wiązało się będzie z realizacją następujących działań: 1) budową sieci kanalizacyjnej, 2) budową przyłączy kanalizacyjnych.			
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych	
X	Sfera społeczna	Długość sieci kanalizacyjnej Obojna + Wólka Turebska	18 647 + 23 904 mb	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza	Liczba przyłączy kanalizacyjnych Obojna + Wólka Turebska	143 + 200 szt.	Dane wnioskodawcy
X	Sfera techniczna			
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera środowiskowa	Liczba osób korzystająca z kanalizacji sanitarnej Obojna + Wólka Turebska	639 + 857 os.	Dane wnioskodawcy
Numer przedsięwzięcia		7		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Przebudowa i modernizacja dróg gminnych		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Rozwój gospodarki ściekowej na terenie gminy Zaleszany w celu ochrony zlewni Sanu			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.3)		
	Powiązania pośrednie			
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
	X	X	X	
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji	
	3 600 000 zł (85% środki zewnętrzne, 15% środki własne)		2018-2022	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Obecnie nawierzchnie ulic są w znacznym stopniu zdegradowane. Nawierzchnie jezdni, jak i chodników nie były wcześniej remontowane. Powzięte w ramach przedsięwzięcia działania doprowadzą do poprawy stanu technicznego ulic, jak również wzrostu bezpieczeństwa pieszych i kierujących pojazdami. Inwestycja wpłynie także na poprawę estetyki przestrzeni publicznej oraz podniesienie			

	jakości życia osób zamieszkałych przy ulicach.			
Cele projektu	Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości dróg oraz towarzyszącej im infrastruktury, znajdujących się na terenach przeznaczonych do rewitalizacji. Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z wciąż postępującej degradacji dróg oraz niewystarczającego zakresu towarzyszącej im infrastruktury (dróg, chodników, niewystarczającej ilości parkingów, itp.). W efekcie realizacji przedsięwzięcia zwiększeniu ulegnie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawi się komfort poruszania się po drogach gminnych przez użytkowników drogi. Przedsięwzięcie będzie miało pozytywny wpływ na poprawę warunków technicznych w położonych wzdłuż ulic budynkach oraz stanowił będzie bodziec do rozwoju biznesu. Przedsięwzięcie skierowane jest dla wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji: Zaleszany i Obojna. Ponadto planuje się modernizację dróg w następujących sołectwach: Zbydniów, Kotowa Wola, Kępie Zaleszańskie, Pilchów, Turbia oraz Dzierdziówka.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia przewidziano kompleksową modernizację ulic i chodników, połączoną z wymianą nawierzchni asfaltowych jezdni. Zakres prac obejmuje: 1) wykonanie dokumentacji projektowej, 2) wykonanie zgłoszenia robót do starostwa oraz 3) wyłonienie wykonawcy.			
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika – produkt	Wartość docelowa	Źródło danych	
X	Sfera społeczna	Długość wyremontowanych /przebudowanych dróg gminnych Zaleszany + Obojna + Wólka Turebska	1,73 + 1,40 + 1,86 km	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza	Nazwa wskaźnika – rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera techniczna	Liczba użytkowników (samochodów) wyremontowanych dróg gminnych	73 000 sam./rok	Dane wnioskodawcy
X	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Liczba użytkowników (pieszych) wyremontowanych dróg	1 600 os./rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera środowiskowa			
Numer przedsięwzięcia		8		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany		Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury w Zaleszanych oraz szkoły i przedszkola na terenie gminy Zaleszany, Fundacja Fundusz Lokalny SMK		
Powiązana z celami GPR		Komplementarność przedsięwzięcia: Wyposażenie Gminnego Centrum Kultury w Zaleszanych wraz z urządzeniem placu imprez plenerowych Zagospodarowanie Placu Kościuszki oraz rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanych Reaktywacja Kultura		
Powiązania bezpośrednie		Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)		
Powiązania pośrednie		Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.3)		
Podobszar rewitalizacji				
Lokalizacja przedsięwzięcia	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
	X	X	X	
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji	
	200 000		2017-2025	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Głównym zidentyfikowanym problemem są niskie wyniki nauczania wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół w gminie Zaleszany. Największe problemy dotyczą umiejętności z zakresu edukacji matematycznej i przyrodniczej, języka obcego, zajęć informatycznych, zaburzenia komunikacji społecznej, niewystarczającego zaplecza wsparcia dzieci szczególnie			

	uzdolnionych. Efekty wskazanych deficytów znajdują swoje odzwierciedlenie w niskich wynikach egzaminów zewnętrznych. Przedsięwzięcie to wychodzi naprzeciw potrzebom związanym z zapewnieniem dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju oraz wychodzenia z sytuacji zagrożenia marginalizacją społeczną.			
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest eliminacja niskiego poziomu edukacji, integracja uczniów oraz ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych. Przedsięwzięcie przewiduje organizację dodatkowych zajęć wyrównawczych dla wskazanej grupy docelowej w zależności od zdiagnozowanego w danym roku/semestrze zapotrzebowania. Planowane wsparcie dzieci i młodzieży przyczyni się do poprawy ich wyników w nauce, poszerzenia wiedzy i umiejętności przedmiotowych, wspomagania ucznia w jego indywidualnym rozwoju. Dodatkowe zajęcia wzmocnią potencjał rozwoju młodzieży zagrożonej marginalizacją oraz ich szanse na wyjście z sytuacji kryzysowej (społecznie). Dodatkowo dzieci będą rozwijały umiejętności społeczne polegające na nauce współpracy, kreatywności oraz współzawodnictwa. Przedsięwzięcie przyczyni się zwiększenia włączenia społecznego dzieci i młodzieży, zagrożonych marginalizacją w społeczności szkolnej z powodu niskich wyników w nauce.			
Koncepcja przedsięwzięcia	Zajęcia obejmują: pomoc w nauce, wyrównywanie braków edukacyjnych, organizowanie czasu wolnego wychowanków, zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne, zajęcia ruchowe, zajęcia informatyczne, zajęcia teatralne, zajęcia wychowawcze, zajęcia logopedyczne, języki obce, gry i zabawy dydaktyczne, rozwijanie uzdolnień, zainteresowań i umiejętności praktycznych, stała współpraca z rodzinami wychowanków, profilaktykę uzależnień (zajęcia profilaktyczne), wdrażanie w działalność kulturalną, ferie w bibliotece, pomoc socjalna w formie jednego posiłku, konkursy tematyczne.			
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych	
X	Sfera społeczna	Liczba zorganizowanych zajęć edukacyjno-wychowawczych	50 szt./rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza			
	Sfera techniczna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Liczba uczestników zajęć	100 osób	Dane wnioskodawcy
	Sfera środowiskowa			
Numer przedsięwzięcia	9			
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca			
Mogę więcej – organizacja kursów i szkoleń umożliwiających powrót na rynek pracy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanych, Fundacja Fundusz Lokalny SMK			
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Wyposażenie Gminnego Centrum Kultury w Zaleszanych wraz z urządzeniem placu imprez plenerowych			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.2, 2.3)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.3)		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
	X	X	X	
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	300 000	2018-2025		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Organizacja kursów i szkoleń jest odpowiedzią na duże zapotrzebowanie wśród mieszkańców obszaru objętego programem rewitalizacji na pomoc w zakresie zdobycia pracy. W skali całej gminy, w szczególności na obszarze rewitalizowanym, występuje najwyższe bezrobocie wśród jej mieszkańców. Przyczynia się to do wzrastającego ubóstwa, które z kolei wiąże się z wykluczeniem i marginalizacją osób bezrobotnych.			
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie kapitału ludzkiego, w tym zdobycie			

	nowych kwalifikacji, umożliwiających osobom bezrobotnym powrót na rynek pracy. Jego realizacja przyczyni się również do zmniejszenia marginalizacji osób bezrobotnych. W jego efekcie nastąpi poprawa jakości życia i zachowań, polepszenie kontaktów z innymi ludźmi, zmiana postaw i pewnych cech osobowości (np. zredukowanie poziomu lęku, podwyższenie samooceny).		
Koncepcja przedsięwzięcia	Zakres działań obejmuje: organizowanie kursów i szkoleń skierowanych na specyfikę gminy Zaleszany np. kursy specjalistyczne (np. opiekunki), prawa jazdy kat. B, C, BE, CE, T, uprawnień na wózki widłowe kat. II WJO, III WJO, kurs komputerowy, organizowanie targów pracy.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera społeczna	Liczba kursów i szkoleń	5 szt./rok
	Sfera gospodarcza		Dane wnioskodawcy
	Sfera techniczna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Liczba uczestników kursów i szkoleń	30 os/rok
	Sfera środowiskowa		Dane wnioskodawcy
Numer przedsięwzięcia	10		
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca		
Reaktywacja Kultura	Gminne Centrum Kultury i Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanych		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Wyposażenie Gminnego Centrum Kultury w Zaleszanych wraz z urządzeniem placu imprez plenerowych Zagospodarowanie Placu Kościuszki oraz rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanych Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany		
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3)	
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji		
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska
	X		
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji	
	500 000	2018-2025	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie to ma celu ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych tj. niskiego poziomu edukacji i niskiego poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, zmniejszenie marginalizacji osób szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne: dzieci, a także osoby starsze.		
Cel przedsięwzięcia	Planowane przedsięwzięcie przyczyni się integracji społecznej mieszkańców, inkluzji środowisk zagrożonych marginalizacją, a tym samym ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych, które charakteryzują obszary kumulacji problemów.		
Koncepcja przedsięwzięcia	Zakres działań obejmuje: organizowanie imprez kulturalnych patriotycznych, wsparcie lokalnych zespołów, grup teatralnych itp., dofinansowanie małych oddolnych projektów kulturalnych (zakup kostiumów aktorskich, strojów ludowych, dofinansowanie przejazdów zespołów na konkursy, przeglądy, koncerty), zatrudnienie w Gminnym Centrum Kultury i Biblioteki animatora kultury, organizacja przeglądów zespołów i finansowanie nagrań.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika – produkt	Wartość docelowa	Źródło danych
X	Sfera społeczna	Liczba imprez kulturalnych	21
	Sfera gospodarcza		Dane wnioskodawcy
	Sfera techniczna	Nazwa wskaźnika – rezultat	Wartość
			Źródło danych

			docelowa	
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Liczba uczestników imprez kulturalnych	11 850 os./rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera środowiskowa			
Numer przedsięwzięcia		11		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
OSP w Naszej Gminie		Ochotnicza Straż Pożarna Zarząd Gminy		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Zaleszany, budynku Ośrodka Zdrowia w Zaleszanych i budynku remizy OSP w miejscowości Obojna Zagospodarowaniem terenu przyległego do OSP w miejscowości Obojna Reaktywacja Kultura			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
	X	X		
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	50 000	2017-2025		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia jest odpowiedzią na trudną sytuację mieszkańców w tym obszarze miasta, wskazującą na podwyższony stopień zagrożenia wykluczeniem społecznym w poszczególnych grupach społecznych. Z danych pozyskanych w czasie przygotowań analiz wynika, że na obszarze tym występują również inne problemy społeczne takie jak: starzenie się społeczeństwa, bezrobocie, schematy niemocy utrwalone z pokolenia na pokolenie, mała oferta kulturalna i rozrywkowa, słaby dostęp do sportu i rekreacji (obiekty w trakcie rewitalizacji), niska aktywność społeczna mieszkańców obszaru wsparcia.			
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie integracji społecznej mieszkańców poprzez udział w zajęciach edukacyjno-informacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, zagrożonych marginalizacją i negatywnym wpływem środowiska. Wśród osób dorosłych planuje się prowadzenie akcji, mającej na celu zwiększenie aktywnej postawy obywatelskiej poprzez wstąpienie do struktur Ochotniczej Straży Pożarnej.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia planuje się: 1) prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży, 2) organizację Gminnych zawodów strażackich, 3) promocję aktywnej postawy obywatelskiej oraz angażowanie w życie lokalnych społeczności, przez czynny udział w strukturach Ochotniczych Straży Pożarnych.			
Oddziaływanie przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika - produkt	Wartość docelowa	Źródło danych	
X	Sfera społeczna	Liczba zorganizowanych zajęć edukacyjno-informacyjnych	10 szt./rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera gospodarcza			
	Sfera techniczna	Nazwa wskaźnika - rezultat	Wartość docelowa	Źródło danych
	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Liczba uczestników zajęć	50 os. /rok	Dane wnioskodawcy
	Sfera środowiskowa			

9.1.2. Przedsięwzięcia uzupełniające

Numer przedsięwzięcia	12			
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca			
Rozbudowa „Publicznej Szkoły Podstawowej im. II Armii Wojska Polskiego w Majdanie Zbydniowskim i Wólce Turebskiej” o salę gimnastyczną wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia	Gmina Zaleszany			
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany Reaktywacja Kultura			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1), Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	X
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji	
	2 500 000		2017-2020	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Sala gimnastyczna Publicznej Szkoły Podstawowej im. II Armii Wojska Polskiego w Majdanie Zbydniowskim i Wólce Turebskiej znajduje się na obszarze zdegradowanym gminy Zaleszany, w rewitalizowanym podobszarze wsparcia - Zaleszany, ale jej oddziaływanie sięga nawet dalej, ze względu na miejsce zamieszkania uczniów szkoły: Wólka Turebska i Majdan Zbydniowski. Realizacja przedsięwzięcia wiąże się z potrzebą stworzenia przestrzeni dla rozwoju zdolności sportowych i aktywności ruchowej dzieci i młodzieży. Niewykorzystana i/lub zdekapitalizowana infrastruktura budynku użyteczności publicznej stanowi potencjał materialny, który można spożytkować dla rozwoju oferty dedykowanej dzieciom i młodzieży.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia planuje się: <u>I etap:</u> 1) rozbudowę placu zabaw, 2) budowę siłowni na świeżym powietrzu, 3) przebudowę ogrodzenia, 4) urządzenie terenu w zakresie zieleni i małej architektury, 5) kompleksowe wyposażenie: boiska sportowego, pracowni komputerowej oraz innych pomieszczeń szkoły <u>II etap:</u> 1) dobudowę sali gimnastycznej wraz z jej wyposażaniem.			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Planowane przedsięwzięcie ma na celu poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej (obiektu użyteczności publicznej). W efekcie realizacji zaplanowanych prac powstanie obiekt, który pozwoli zwiększyć i uatrakcyjnić ofertę wsparcia skierowaną do dzieci i młodzieży (w szczególności pochodzącą z podobszaru rewitalizacji). Obiektowi publicznemu zostanie nadana nowa funkcja, nastąpi także poprawa stanu technicznego budynku, poprawa estetyki zagospodarowania, poprawa bezpieczeństwa, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska, obniżenie kosztów eksploatacji i konserwacji budynku. Liczba wychowanków szkoły – 80 osób, pozostali mieszkańcy korzystający z sali 400 osób/rocznie, powierzchnia terenu objętego rewitalizacją – 3 500 m ² .			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	

Numer przedsięwzięcia		13		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa Domu Ludowego w Wólce Turebskiej wraz z zagospodarowanie terenu przyległego		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Reaktywacja Kultura			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1), Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
			X	
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	1 500 000	2020-2022		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia		Aktualnie Dom Ludowy w Wólce Turebskiej jest w złym stanie technicznym, wymagającym kompleksowego remontu. Realizacja przedsięwzięcia stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: niskiego udziału mieszkańców w życiu kulturowym podobszaru rewitalizacji, niewystarczającej oferty rekreacyjnej (brakuje placu spotkań), niskiej jakości przestrzeni publicznej (nieuporządkowanie tereny przyległego do Domu Ludowego).		
Koncepcja przedsięwzięcia		W ramach przedsięwzięcia planuje się 1) remont budynku Domu Ludowego, 2) zagospodarowanie przyległego terenu w zakresie obiektów małej architektury, urządzenia zieleni, utwardzenia terenu oraz poprawy ogrodzenia, 3) urządzenie placu na potrzeby spotkań mieszkańców min. altana na spotkania, miejsce na ognisko.		
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia		Celem jest poprawa stanu technicznego budynku Domu Ludowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, a także stworzenie miejsca spotkań dla lokalnej społeczności poprzez rozbudowę, przebudowę, nadbudowę budynku Domu Ludowego wraz z wyposażeniem. Powierzchnia terenu objętego rewitalizacją – 400 m ² , powierzchnia budynku 150 m ² , liczba osób korzystająca z Domu Ludowego 300 osób/rocznie (będą to głównie mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Wólka Turebska).		
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	
Numer przedsięwzięcia		14		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Przebudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Zaleszany na oprawy energooszczędne		Gmina Zaleszany		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Przebudowa i modernizacja dróg gminnych			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.3)		
	Powiązania pośrednie			
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
	X	X	X	

Ramy realizacji	Szacunkowy koszt 3 000 000 zł	Szacunkowy termin realizacji 2018-2025		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: 1) dużego zużycia energii elektrycznej dla potrzeb oświetlenia ulicznego; 2) wysokie koszty eksploatacji oświetlenia; 3) niski poziom bezpieczeństwa mieszkańców, z uwagi na braki w oświetleniu.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia przewidziano kompleksową modernizację ulic i chodników, połączoną z wymianą nawierzchni asfaltowych jezdni. Zakres prac obejmuje: 1) wykonanie dokumentacji projektowej, 2) wykonanie zgłoszenia robót do starostwa oraz 3) wyłonienie wykonawcy.			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie będzie miało pozytywny wpływ na poprawę warunków technicznych oświetlenia ulicznego wzdłuż ulic. Przedsięwzięcie to skierowane jest dla wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji: Zaleszany, Obojna i Wólka Turebska. Ponadto planuje się modernizację dróg w następujących sołectwach: Turbia, Motyczne Szlacheckie, Kotowa Wola, Skowierzyn, Pilchów, Agatówka, Zbydniów, Majdan Zbydniowski, Kępce Zaleszańskie i Dzierdziówka. Cele przedsięwzięcia to: 1) zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kołowego i przechodniów na drogach; 2) uzyskanie wymiernych oszczędności finansowych poprzez obniżenie mocy zainstalowanej urządzeń oświetleniowych; 3) obniżenie energochłonności całego systemu oświetlenia ulicznego miasta; 4) unowocześnienie oświetlenia poprawa jego jakości i standardu. Planuje się wymianę następującej liczby lamp istniejącego oświetlenia ulicznego na ledowe: podobszar Zaleszany 112 szt., podobszar Obojna 62 szt. oraz podobszar Wólka Turebska 66 szt.			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	
Numer przedsięwzięcia	15			
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca			
Gminne Centrum Dziecka i Seniora	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, Stowarzyszenie Rodzin Królowej Jadwigi w Pilchowie			
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany Reaktywacja Kultury			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3, 1.4)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji			
	Zaleszany	Obojna	Wólka Turebska	
	X	X	X	
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt 300 000/rok	Szacunkowy termin realizacji 2018-2025		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Stworzenie Centrum Dziecka i Seniora jest odpowiedzią na duże zapotrzebowanie wśród mieszkańców obszaru objętego programem rewitalizacji na pomoc psychoterapeutyczną, terapeutyczną i socjoterapeutyczną. W skali całego gminy, w szczególności zaś na obszarze rewitalizowanym, występują wzmożone negatywne zjawiska społeczne takie jak: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, co wpływa destrukcyjnie na funkcjonowanie ludzi młodych a zwłaszcza dzieci. Ma to wpływ na ich postępy w nauce, opuszczanie zajęć edukacyjnych i konflikty z rówieśnikami. Problemy w obszarze rewitalizowanym dotyczą także osób dorosłych i starszych, którzy często cierpią na lęki, depresje, niskie poczucie wartości, mają duże problemy z podjęciem pracy, izolują się. Realizacja przedsięwzięcia stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: niskiej aktywności społecznej			

	mieszkańców i ich integralności. Przedsięwzięcie realizowało będzie potrzebę wzmocnienia oferty wsparcia rozwoju młodzieży i seniorów, którzy znajdują się w szczególnej sytuacji zagrożenia marginalizacją, zamieszkującej obszary zdegradowane na których odnotowano liczne zjawiska patologiczne.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia przewidziano stworzenie Gminnego Centrum Dziecka i Seniora z główną siedzibą w Zaleszanach oraz Klubami Seniora w każdym sołectwie. Wykorzystana zostanie istniejąca baza lokalowa na terenie gminy. Zatrudniony animator lokalny prowadzi warsztaty w każdej miejscowości dla dzieci, młodzieży oraz seniorów. Zajęcia obejmą będą: zajęcia ruchowe, muzyczne, integracyjne, plastyczne, teatralne, wychowawcze, profilaktyczne, kultywowanie tradycji lokalnej, gry i zabawy, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań.			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Integracja społeczna, pomoc społeczna edukacja, rynek pracy. W ramach przedsięwzięcia prowadzone będą zajęcia prowadzące do zaspokajania potrzeb psychicznych wobec rozluźniających się więzi społecznych, promocja lokalnej twórczości, wdrażanie w działalność kulturalną, pobudzenie do kreatywnego spędzania czasu. Liczba osób korzystających z przedsięwzięcia 150+40. Nowy etat pracy animator lokalny – 1. Liczba spotkań: według potrzeb, 1-2 w miesiącu w danym sołectwie. Nastąpi poprawa aktywności, zwiększy się integracja społeczeństwa, uczestnicy nauczą się kreatywnie spędzać wolny czas, zmniejszy się deficyt rodzin wielopokoleniowych.			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X				
Numer przedsięwzięcia	16			
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca			
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły i doposażenie Szkoły Podstawowej w Pilchowie	Publiczna Szkoła Podstawowa w Pilchowie, Przedszkole Niepubliczne „Mały Miś” w Pilchowie, Gminny Zakład Obsługi Szkół i Przedszkoli w Zaleszanach			
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany Reaktywacja Kultura			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)		
Obszar lokalizacji przedsięwzięcia	Pilchów			
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	600 000	2017-2020		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: 1) niskich wyników uczniów, 2) niewystarczającej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, braku lub niskiej jakości zagospodarowania przestrzeni publicznych, w tym terenów należących do placówek szkolnych.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia planuje się 1) wyposażenie pracowni komputerowej, biologicznej, chemicznej, fizyki oraz geografii, celem przygotowania placówki szkolnej na przyjęcie VII i VII klas uczniów szkoły podstawowej, 2) zagospodarowanie placu wokół szkoły w zakresie urządzenia zieleni, utwardzenia terenu i małej architektury, zagospodarowanie placu zabaw, remont toalet, 3) doposażenie sali gimnastycznej w sprzęt sportowy oraz 4) renowację parkietu Sali gimnastycznej (220m ²).			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Planowane przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększenia potencjału dzieci uczęszczających do Szkoły Podstawowej, poprzez wdrożenie mechanizmów naprawczych. Zwiększy się również zdolność dzieci do funkcjonowania w			

społeczeństwie ora ich perspektyw rozwojowych. Społeczność szkolna i przedszkolna – 80 wychowawców. Poprawa warunków bytowych, lepszy dostęp do nowoczesnych technologii, wyrównanie szans edukacyjnych. W wyniku tych działań poprawi się jakość wyników nauczania, wzrośnie samoocena uczniów., poprawi się sprawność ruchowa.				
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	
Numer przedsięwzięcia		17		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły i doposażenie Zespołu Szkół w Turbi		Zespół Szkół w Turbi		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Edukacja + Organizacja zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci (w wieku 3-16) z terenu gminy Zaleszany Reaktywacja Kultura			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 2. Podniesienie kapitału społecznego (cel operacyjny 2.1)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)		
Obszar lokalizacji przedsięwzięcia	Turbia			
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji	
	900 000		2017-2020	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: 1) niskich wyników uczniów, 2) niewystarczającej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, braku lub niskiej jakości zagospodarowania przestrzeni publicznych, w tym terenów należących do placówek szkolnych.			
Koncepcja przedsięwzięcia	W ramach przedsięwzięcia planuje się 1) wyposażenie pracowni komputerowej (2 pracownie po 12 komputerów), biologiczno-chemicznej (dodatkowe odczynniki, szafa na odczynniki, próbówki z substancjami do doświadczeń) oraz geografii (dodatkowe mapy, atlasy, książki z tematyką geograficzną) celem przygotowania placówki szkolnej na przyjęcie VII i VII klas uczniów szkoły podstawowej, 2) wyposażenia 3 klas w zestawy ławek i krzeseł (42 ławki szkolne + 84 krzesła), 3) zagospodarowanie placu wokół szkoły w zakresie urządzenia zieleni, utwardzenia terenu i małej architektury (zakup 8 ławek i 4 stolików), 4) renowacji ogrodzenia wokół terenu szkoły, 5) doposażenie sali gimnastycznej w sprzęt sportowy (płotki gimnastyczne 8 szt., piłki lekarskie 5 szt., piłki do piłki nożnej – 10 szt.), 6) zakup 4 szt. tablic interaktywnych wraz z projektorem.			
	Celem głównym przedsięwzięcia jest wzmocnienie kompetencji dzieci i młodzieży oraz systemu rozwoju dziecka. Celem przedsięwzięcia jest także wsparcie młodych ludzi w planowaniu własnego rozwoju, uświadamianie niebezpieczeństw stereotypowego podejścia do ról społecznych i możliwości rozwoju (np. w kontekście równości płci czy niepełnosprawności), tak aby mogli wykorzystać swoje umiejętności, zdolności i mocne strony na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy, wzmocnić poczucie własnej wartości. Społeczność szkolna i przedszkolna – 230 wychowawców. Poprawa warunków bytowych, lepszy dostęp do nowoczesnych technologii, wyrównanie szans edukacyjnych. W wyniku tych działań poprawi się jakość wyników nauczania, wzrośnie samoocena uczniów.			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X			X	

Numer przedsięwzięcia	18			
Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca			
Rozbudowa i odbudowa ośrodka sportowego w Turbi	Klub LZS Turbia			
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Zagospodarowanie Placu Kościuszki oraz rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanach			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)		
Obszar lokalizacji przedsięwzięcia	Turbia			
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt		Szacunkowy termin realizacji	
	300 000		2018-2020	
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Pomimo położenia obiektu sportowo-rekreacyjnego poza obszarem rewitalizacji, natomiast na obszarze zdegradowanym Turbia, realizacji niniejszego przedsięwzięcia silnie przyczyni się do wzrostu integracji społecznej, poprawa jakości życia mieszkańców w gminie oraz wzrostu atrakcyjności przestrzeni publicznej. Swym oddziaływaniem obejmie nie tylko mieszkańców Turbi, ale również mieszkańców podobszarów rewitalizacji i całej gminy, będą to głównie dzieci i młodzież.			
Koncepcja przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia wiąże się z potrzebą stworzenia przestrzeni dla rozwoju zdolności sportowych i aktywności ruchowej dzieci i młodzieży. Niewykorzystana i zniszczona płyta boiska stanowi potencjał materialny, który można spożytkować dla rozwoju oferty dedykowanej dzieciom i młodzieży. Przedsięwzięcie polegać będzie na dostosowaniu ośrodka sportowego do obowiązujących przepisów technicznych. W ramach dostosowania przewiduje się m. in. renowację płyty boiska wraz z nawodnieniem, uzupełnienie ziemi, nasianie trawy, zakup i montaż bramek z wymaganym atestem.			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Celem głównym przedsięwzięcia miałyby na celu rozwijać problemy społeczne, przestrzenne, edukacyjne, gospodarcze, poprawi bezpieczeństwo naszych mieszkańców oraz zachęci znacznie młodzież i dzieci do promowania sportu w naszej gminie. Pozwoli to również miło i bezpiecznie spędzać wolny czas na powietrzu. Planowane przedsięwzięcie przyczyni się do poprawy stanu zagospodarowania obszaru zdegradowanego w Turbi, a także wpłynie w znacznym stopniu na lepszą integrację społeczności w gminie oraz rozwój sportu wśród młodego pokolenia. osobami korzystającymi z odnowionego boiska będą nie tylko mieszkańcy Turbii, ale również osoby zamieszkałe na podobszarach rewitalizacji: Zaleszany, Obojna i Wólka Turebska. Liczba osób korzystających z obiektu sportowego 500 osób/rocznie, będą to zarówno mieszkańcy podobszarów rewitalizacji, jak również mieszkańcy całej gminy. Powierzchnia terenu objętego rewitalizacją ok. 30 000 m ² .			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	

Numer przedsięwzięcia		19		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Odbudowa i rewitalizacja Zespołu Dworsko-Parkowego w Zbydniowie gm. Zaleszany		Fundacja Zbydniów Fundator Mieczysław Paterek		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Reaktywacja Kultura			
	Powiązania bezpośrednie			
	Powiązania pośrednie			
Obszar lokalizacji przedsięwzięcia	Zbydniów			
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	1 130 000	2017-2019		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Mieszkańcy Gminy Zaleszany oraz okolicznych gmin powiatu Stalowa Wola nie mają udostępnionej odpowiedniej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; brakuje niewielkich obiektów pełniących całoroczne, kompleksowe funkcje usługowe nastawione na potrzeby klientów indywidualnych i zorganizowanych oczekujących przyzwoitych warunków.			
Koncepcja przedsięwzięcia	Aby uzyskać efekt rewitalizacji Zespołu dworsko-parkowego należy dokończyć prace remontowo-budowlane prowadzone od 2000 roku najpierw przez właściciela, a od 2012 roku przez fundację Zbydniów. Powyższe roboty sprowadzają się do wykonania - robót wykończeniowych dworu, oficyny i oranżerii - rekultywacji parku dworskiego - rekultywacji stawu parkowego oraz poprawę stosunków wodnych na terenie parku poprzez udrożnienie rowów doprowadzających i odprowadzających wodę			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Potencjał turystyczny i rekreacyjny Gminy jako bazy wypadowej dla wycieczek do Sandomierza (12 km) w chwili obecnej nie jest odpowiedni sposób wykorzystywany; Uruchomienie kompleksu stworzy nowe miejsca hotelowe, bazę gastronomiczną dla potencjalnych turystów. Gmina zyska kilka nowych miejsc pracy. Wzrośnie też ilość usług około turystycznych.			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzennie-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	X
Numer przedsięwzięcia		20		
Nazwa przedsięwzięcia		Wnioskodawca		
Agroturystyka w Madejówce		Gospodarstwo Agroturystyczne Madejówka Agnieszka i Andrzej Madej		
Powiązana z celami GPR	Komplementarność przedsięwzięcia: Odbudowa i rewitalizacja Zespołu Dworsko-Parkowego w Zbydniowie gm. Zaleszany			
	Powiązania bezpośrednie	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie integracji i aktywności społecznej (cel operacyjny 1.1, 1.2, 1.3)		
	Powiązania pośrednie	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego obiektów i przestrzeni do życia mieszkańców (cel operacyjny 3.1, 3.2)		
Obszar lokalizacji przedsięwzięcia	Turbia			
Ramy realizacji	Szacunkowy koszt	Szacunkowy termin realizacji		
	300 000	2018-2020		
Główny problem postawiony w koncepcji przedsięwzięcia	Realizacji niniejszego przedsięwzięcia silnie przyczyni się do wzrostu integracji społecznej, poprawa jakości życia mieszkańców w gminie oraz wzrostu atrakcyjności przestrzeni publicznej. Swym oddziaływaniem obejmie nie tylko mieszkańców Obojnej, ale również mieszkańców podobszarów rewitalizacji i całej gminy, będą to głównie dzieci i młodzież.			

Koncepcja przedsięwzięcia	Realizacja przedsięwzięcia wiąże się z potrzebą stworzenia przestrzeni dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjno-dydaktycznym.			
Cel i oddziaływanie przedsięwzięcia	Celem głównym przedsięwzięcia utworzenie miejsca edukacyjno-dydaktycznego w celu poznawania życia na wsi oraz prowadzenie warsztatów kształtujące postawę wobec kultury, życia społecznego i tradycji. Projekt adresowany jest do szkół podstawowych, gimnazjum, szkół średnich oraz innych zainteresowanych mieszkających na obszarze rewitalizacji i mieszkańców całej gminy. Liczba osób korzystająca z obiektu ok 500 os./miesiąc, utworzone nowe miejsca pracy ok. 5-10osób. Liczba wyremontowanych budynków 2 szt.			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
X		X	X	

Harmonogram realizacji przedsięwzięć, przeprowadzanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025 przedstawia tabela 20.

Został on przygotowany na podstawie zgłoszonych przez wnioskodawców oczekiwanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (poprzez wypełnienia tzw. fiszki projektowej). Sprawna realizacja przedsięwzięć zależała będzie w dużej mierze od sukcesów w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych przez wnioskodawców.

Tabela 20. Harmonogram realizacji przedsięwzięć ujętych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025

Przedsięwzięcia	TERMIN REALIZACJI									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										

Źródło: Opracowanie własne

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GPR

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025 na poziomie decyzyjnym i wdrożeniowym został przedstawiony w Tabeli 21.

Tabela 21. Kompetencje Rady Gminy Zaleszany, Wójta Gminy Zaleszany i Komitetu ds. Rewitalizacji w systemie zarządzania realizacją GPR

Podmiot	Zakres zadań
Poziom decyzyjny	
Rada Gminy Zaleszany	<ul style="list-style-type: none">• uchwała Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Zaleszany na lata 2016-2025,• przyjmuje zmiany (modyfikacje) w GPR wprowadzone po konsultacjach społecznych projektu,• określa, w drodze uchwały, zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji,• podejmuje inne decyzje (w tym uchwały) bezpośrednio i/lub pośrednio wpływające na sprawność realizacji GPR.
Wójt Gminy Zaleszany	<ul style="list-style-type: none">• prowadzi ogólną koordynację nad opracowywaniem GPR,• przygotowuje informację z realizacji GPR,• powołuje Komitet Rewitalizacji,• podejmuje decyzje (merytoryczne i organizacyjne) bezpośrednio i/lub pośrednio wpływające na sprawność realizacji GPR.
Komitet ds. Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none">• Komitet Rewitalizacji to forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji,• Komitet Rewitalizacji pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy• Komitet posiada uprawnienia do wyrażania opinii, w tym m.in. dotyczących informacji z realizacji GPR, rocznych harmonogramów realizacji GPR, raportów z ewaluacji GPR,• Komitet posiada uprawnienia do wyrażania propozycji rozwiązań usprawniających proces rewitalizacji.
Poziom wdrożeniowy	
Wójt Gminy Zaleszany	<ul style="list-style-type: none">• podejmuje decyzje o potrzebie weryfikacji Programu na podstawie wniosków Komitetu ds. Rewitalizacji, jak i Partnerów Programu

	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzi ogólną koordynację nad opracowywaniem GPR, • nadzoruje prace Komitetu ds. Rewitalizacji, • przyjmuje roczny harmonogram realizacji GPR,
Rada Gminy Zaleszany	<ul style="list-style-type: none"> • uchwała aktualizację Gminnego Programu Rewitalizacji
Komitet ds. Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnia wśród lokalnej społeczności informacje na temat postępów w realizacji założeń GPR, • określa standardy bieżącego monitorowania wdrażania GPR (wprowadza niezbędne zmiany do procedury monitoringu), • rekomenduje zmiany w GPR, • sporządza okresowe sprawozdania z realizacji GPR, • tworzy warunki do współpracy i koordynacji działań rewitalizacyjnych, • poszukuje nowych Partnerów do realizacji istotnych przedsięwzięć, • wspiera Partnerów w poszukiwaniu zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć wpisujących się w założenia GPR, • monitoruje możliwości pozyskania dofinansowania na realizację zadań uwzględnionych w GPR, • zbiera propozycje zadań do GPR.

XI. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Aby proces rewitalizacji był odpowiednio przeprowadzany niezbędne jest stosowanie systemu monitorowania etapów jego realizacji. Nadzór polegać będzie na gromadzeniu i analizowaniu informacji o realizacji przyjętych projektów. Analiza zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych pozwoli, w przypadku wystąpienia takiej konieczności, na wczesne wykrycie niezgodności, a także pozwoli na zapobiegnięcie możliwych do rozpoznania komplikacji.

W monitorowaniu brać winny udział wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie Programu Rewitalizacji, a szczególności:

- Rada Gminy Zaleszany,
- Wójt Gminy Zaleszany,
- Komitet ds. Rewitalizacji,
- Beneficjenci Programu.

Szczególne role w procesie monitoringu przypada beneficjentom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych, ujętych w niniejszym dokumencie, projektów.

Na poziomie monitorowania Programu Rewitalizacji głównym podmiotem, monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników będzie Komitet ds. Rewitalizacji, a w odniesieniu do osiągnięcia celów operacyjnych rewitalizacji Rada Gminy i Wójt Gminy.

Rola Komitetu ds. Rewitalizacji obejmować będzie jednocześnie monitoring oraz sprawozdawczość. Sprawozdania z realizacji programów (rzeczowo-finansowe) przedkładane powinny być przez Radę Gminy, Wójtowi Gminy w formie sprawozdania rocznego, a także załączane do sprawozdania z realizacji całego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany.

Można wyróżnić formy monitorowania takie jak:

- bieżąca inspekcja wykonywanych w danym momencie inwestycji, gromadzenie danych dotyczących postępów z ich realizacji, a także zapewnienia zgodności z założeniami i harmonogramem Gminnego Programu Rewitalizacji,

- kontrola finansowania projektów oraz trwałości planowanych rezultatów. Dodatkową funkcją monitoringu będzie współpraca z działaczami udzielającymi się w procesie rewitalizacji w celu uzyskania informacji o możliwych źródłach finansowania zewnętrznego inwestycji.

Niezbędnym elementem zarządzania procesem rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społecznego nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także na etapie monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji (por. rozdział XII. Partycypacja społeczna w procesie przygotowywania GPR).

XII. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE RZYGOTOWANIA GPR

Ustawa o rewitalizacji określa w art. 5 ust. 1, iż partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie oraz ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. *Wytyczne w zakresie rewitalizacji* również wskazują na potrzebę uwzględnienia partycypacji społecznej na czterech etapach: diagnozowania, programowania, wdrażania oraz monitorowania Programu Rewitalizacji. W niniejszym opracowaniu uwzględniono partycypację społeczną na wszystkich wymaganych etapach rewitalizacji. W dokumencie opisano sposób przeprowadzonego procesu uspołeczniania rewitalizacji na etapach: diagnozowania oraz programowania. Kwestie dotyczące partycypacji na etapach wdrażania oraz monitoringu (i ewaluacji) zostały określone w rozdziałach dotyczących zarządzania rewitalizacją, monitoringu i oceny GPR oraz mechanizmów włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji. Przygotowanie GPR objęło dwa etapy: diagnozowania oraz programowania rewitalizacji.

12.1. Diagnozowanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W pierwszym etapie prowadzone były zaawansowane prace analityczne oraz konsultacje z mieszkańcami miasta (interesariuszami rewitalizacji) – rysunek 12. Konsultacje społeczne, dotyczące wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji gminy Zaleszany przeprowadzono w terminie od 13.01.2017 r. do 11.02.2017 r.

Udział mieszkańców, dotyczył w pierwszej kolejności problematyki związanej z właściwym wytyczeniem obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji i obejmował następujące formy:

- umieszczenia na 7 dni przed rozpoczęciem konsultacji tj. 05.01.2017 r., na stronie internetowej Urzędu Gminy Zaleszany oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zaleszany informacji o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu uchwały, w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zaleszany,
- 6 spotkań informacyjnych w dniach od 06.02.2017 r. do 10.02.2017 r.,
- 2 spacerów studyjnych w miejscowościach Zaleszany i Obojna,
- zbierania uwag i propozycji przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych w formie ankiety i formularza konsultacyjnego, stanowiącej Załącznik nr 1 i nr 2 do

niniejszego Raportu. Wypełnione ankiety i formularze konsultacyjne można było dostarczyć:

- drogą elektroniczną na adres: rewitalizacja@greenfuture-projekt.pl,
- drogą korespondencyjną na adres: Future Green Innovation S.A. ul. Podole 60, 30-394 Kraków,
- drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Zaleszany, ul. T. Kościuszki 16, 37-415 Zaleszany,
- bezpośrednio (osobiście) do sekretariatu Urzędu Gminy ul. T. Kościuszki 16, 37-415 Zaleszany

Ankiety i formularze konsultacyjne dostępne były do 11.02.2017 r.:

- w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zaleszany w zakładce Program Rewitalizacji Gminy Zaleszany
- w Urzędzie Gminy Zaleszany, ul. Tadeusza Kościuszki 16, 37-415 Zaleszany w godzinach pracy Urzędu.

Spotkania informacyjne odbyły się zgodnie z przyjętym harmonogramem spotkań:

- 1) 06.02.2017 r. w budynku GOK w Zaleszanych o godz. 13.00
- 2) 07.02.2017 r. w budynku OSP w Zbydniowie o godz. 14.00
- 3) 08.02.2017 r. w budynku Domu Ludowego w Turbi o godz. 14.00
- 4) 09.02.2017 r. w budynku OSP w Obojnej o godz. 16.00
- 5) 10.02.2017 r. w budynku Domu Ludowego w Pilchowie o godz. 16.00
- 6) 10.02.2017 r. w budynku Domu Ludowego w Skowierzynie o godz. 13.30

Zaproszenie wraz z informacją o terminie spotkania zostało zamieszczone na 27.01.2017 r. na stronie internetowej Urzędu Gminy Zaleszany oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zaleszany.

Celem spotkań informacyjno-konsultacyjnych było przedstawienie przy pomocy prezentacji multimedialnej:

- zagadnień dotyczących programu rewitalizacji, które wprowadza Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 ze zm.) oraz Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, opracowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) w sierpniu 2016 r.,
- metodologii wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zaleszany,

- wskaźników uwzględnionych w delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- wstępnie wyznaczonych obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W ramach wyżej wymienionych form partycypacji konsultowane były kwestie, które finalnie znalazły się w uchwale Rady Gminy Zaleszany w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zgłoszone w toku działań konsultacyjnych uwagi i opinie zostały uwzględnione. Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag, opinii i propozycji przedsięwzięć oraz wyniki ankietyzacji zostały zamieszczone w **Raporcie z konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.**

12.2. Tworzenie Gminnego Programu Rewitalizacji

Istotnym mechanizmem włączenia interesariuszy rewitalizacji była możliwość wniesienia własnej propozycji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Powstający dokument był konsultowany z przedstawicielami Urzędu Gminy Zaleszany, pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej, z Dyrektorami Szkół Podstawowych oraz z mieszkańcami Gminy. Wspólnie opracowano listę priorytetowych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W dniu 24 lutego 2017 r. o godz. 13:00 w sali Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanych odbyło się spotkanie celem przedstawienia wstępnych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany oraz poinformowania wszystkich zainteresowanym o stopniu zaangażowania prac nad GPR Gminy Zaleszany. Podczas spotkania skonsultowano również z Partnerami Programu planowane przez nich przedsięwzięcia, celem ujęcia ich w dokumencie Programu Rewitalizacji.

W dalszej kolejności przeprowadzone zostały konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Zaleszany w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025. Konsultacje przeprowadzono dniach od 02.03.2017 r. do 22.03.2017 r. w trybie i formach określonych w Ustawie o rewitalizacji. Zastosowano następujące formy włączenia mieszkańców:

- zbieranie uwag i wniosków (dostarczenie drogą korespondencyjną na adres: Future Green Innovations S.A. ul. Podole 60, 30-394 Kraków lub Urząd Gminy Zaleszany, ul. T. Kościuszki 16, 37-415 Zaleszany),
- zbieranie uwag i wniosków (dostarczenie drogą elektroniczną na adres: rewitalizacja@greenfuture-projekt.pl,

Formularz z uwagami dostępny był do 23.03.2017 r.:

- w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zaleszany w zakładce Program Rewitalizacji Gminy Zaleszany
- w Urzędzie Gminy Zaleszany, ul. Tadeusza Kościuszki 16, 37-415 Zaleszany w godzinach pracy Urzędu.

Rozdział zostanie uzupełniony po przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025.

12.3. Mechanizmy włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie miało w szerokim stopniu charakter partycypacyjny ze względu na fakt, iż część planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowana przez podmioty społeczne, które miały możliwość zgłoszenia projektów do GPR (m.in. Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Fundacja Fundusz Lokalny SMK i Stowarzyszenie Rodzin Królowej Jadwigi w Pilchowie, Szkoły Podstawowe). Wszelkie uwagi zgłaszane przez Partnerów rewitalizacji, a także mieszkańców Gminy przysłużą się lepszemu systemowi wdrażania rewitalizacji.

Realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany powierza się Wójtowi Gminy Zaleszany poprzez Urząd Gminy Zaleszany i Radę Gminy. Na każdym z poziomów, w proces wdrażania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany zaangażowane będą ponadto następujące podmioty:

- Komitet ds. Rewitalizacji,
- Partnerzy Programu
- interesariusze procesu rewitalizacji, wśród których znajdują się m.in. podmioty tj.:
 - ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji i całej gminy,
 - ✓ lokalni aktywiści,
 - ✓ przedsiębiorcy,
 - ✓ właściciele nieruchomości,
 - ✓ zarządcy nieruchomości,
 - ✓ instytucje edukacyjne,
 - ✓ organizacje pozarządowe,
 - ✓ media lokalne.

Wskazane powyżej podmioty w ramach procesu wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji pełnić będą następujące, odnoszące się do poszczególnych poziomów zarządzania dokumentem, funkcje:

- przekazywać informacje nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia GPR oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników dla Programu;
- zgłaszać wnioski dotyczące zmian w GPR;
- zgłaszać propozycje projektów rewitalizacyjnych dotyczących podobszarów;
- aktywnie, zgodnie z posiadanymi kompetencjami włączać się w realizację zadań wpisujących się w GPR;
- zgłaszać Komitetowi ds. Rewitalizacji pojawienie się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w GPR.

12.3.1. Procedura zgłaszania nowych zadań do GPR

Wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu, w tym Partnerzy Programu oraz mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mają możliwość zgłoszenia nowego zadania do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany. Proces ten reguluje procedura:

- propozycję nowego przedsięwzięcia, opisaną zgodnie z kartą projektu Gminnego Programu Rewitalizacji może zgłosić instytucja użytku publicznego lub mieszkańcy obszaru rewitalizacji, przy czym dana osoba może zgłosić 1 projekt raz na pół roku. Propozycje zadań zbierane będą raz w roku i muszą zostać złożone do Komitetu ds. Rewitalizacji w wyznaczonym przez niego terminie,
- po upływie tego terminu Komitet ds. Rewitalizacji opiniuje zebrane propozycje zadań rewitalizacyjnych dla danego obszaru oraz zgłaszają własne zadania,
- na kolejnej sesji Rady Gminy, Komitet ds. Rewitalizacji przedstawia zatwierdzone przedsięwzięcia i poddaje je pod głosowanie Rady Gminy Zaleszany, celem dołączenia ich do Programu Rewitalizacji.

12.3.2. Procedura zgłaszania propozycji zmian do GPR

Wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu, w tym Partnerzy Programu oraz mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mają możliwość zgłoszenia propozycji zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zaleszany. Proces ten reguluje procedura:

- propozycję zmian do Programu wraz z uzasadnieniem może zgłosić instytucja użytku publicznego lub mieszkańcy obszaru rewitalizacji, przy czym dana osoba może zgłosić 1 projekt raz na pół roku. Propozycje zmian zbierane będą raz w roku i muszą zostać złożone do Komitetu ds. Rewitalizacji w wyznaczonym przez niego terminie,
- po upływie tego terminu Komitet ds. Rewitalizacji opiniuje zebrane propozycje zmian dotyczących obszaru rewitalizacji.

Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025 następuje w trybie jego ponownego uchwalenia przez Radę Gminy Zaleszany.

12.3.3. Działania promocyjne

W ramach promocji i działań informacyjnych podejmowane będą w szczególności:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy – Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany,
- wzbogacanie Serwisu Internetowego na stronie internetowej Urzędu o nowo realizowane zadania w ramach GPR,
- współpracę z prasą lokalną mającą na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i monitorowania GPR.

Działania informacyjne będą prowadzone w sposób ciągły, tak aby w każdym momencie zainteresowane podmioty, interesariusze procesu mieli możliwość zaczerpnięcia wiedzy na temat poczynionych postępów realizacji programu oraz mogli zgłaszać swoje uwagi i pomysły na realizację. Proces informacyjny jest jednak jedynie podstawą do prowadzenia działań, mających na celu uspołecznienie procesu rewitalizacji. Kolejnym ważnym elementem uspołecznienia procesu rewitalizacji będzie prowadzenie działań edukacyjno-szkoleniowych na temat przebiegu całego procesu.

Działania szkoleniowe będą prowadzone w taki sposób, aby potencjalni interesariusze procesu rewitalizacji mieli możliwość pogłębienia wiedzy na temat tego, czym jest proces rewitalizacji i jakie możliwości niesie on za sobą dla poszczególnych grup społecznych.

Równolegle do działań edukacyjnych prowadzone będą działania skierowane na pozyskanie aktywnych partnerów do realizacji działań międzysektorowych. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi:

- opracowanie i realizacja ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców, podmiotów gospodarczych i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji,
- organizowanie wspólnych spotkań (debat) w trakcie, których będzie możliwe ustalenie propozycji nowych zadań do wprowadzenia ich do Gminnego Programu Rewitalizacji,
- powołanie Komitetu ds. Rewitalizacji (w terminie do 3 miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji).

Tak szeroko zakrojone działania zapewnią upowszechnienie i upublicznienie tego dokumentu, a tym samym uzyskanie akceptacji społecznej dla jego realizacji poprzez zapobieganie potencjalnym konfliktom interesów.

12.4. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Niezbędnym elementem zarządzania procesem rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społecznego nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także na etapie monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Ocena Programu powinna obejmować diagnozę czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i -środowiskowych obszaru rewitalizacji, opartą na wskaźnikach oraz opinie mieszkańców. Partycypacja społeczna na etapie oceny rewitalizacji uwzględnia aktywny udział mieszkańców w szerokich konsultacjach społecznych. Formy i narzędzia aktywnego włączenia mieszkańców w ocenę efektów Gminnego Programu Rewitalizacji wykorzystywane na końcowym etapie:

- badania sondażowe na temat oceny procesów rewitalizacji,
- ankiety z wykorzystaniem mediów społecznościowych: sondy na stronie internetowej, wydarzenia na facebooku,
- debata z władzami publicznymi na temat rewitalizacji,
- analiza postrzegania zmian przez mieszkańców na obszarze rewitalizacji,
- warsztaty sektorowe, festyny, święta miejscowości połączone z prezentacją efektów rewitalizacji, spacerów rewitalizacyjnych,
- warsztaty z mieszkańcami.

Opisywane instrumenty powinny każdorazowo być dostosowane do lokalnych warunków oraz możliwości działania.

XIII. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCESU REWITALIZACJI

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, opracowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, wymogiem koniecznym przy opracowaniu programów rewitalizacji jest konieczność zapewnienia komplementarności w pięciu następujących aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Uwzględnienie komplementarności w planowaniu i wdrażaniu rewitalizacji polegające na zapewnieniu powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami, jak również pomiędzy przedsięwzięciami a systemem ich implementacji przyczyni się do wzmocnienia skuteczności oraz efektywności realizacji rewitalizacji.

13.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zaleszany została zapewniona dzięki skupieniu przedsięwzięć wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone po przeprowadzeniu dokładnej analizy istotnych problemów w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej oraz z uwzględnieniem uwag mieszkańców wnoszonych podczas konsultacji społecznych. Uwzględnienie zarówno danych obiektywnych (GUS, UG, OPS), jak i opinii społeczeństwa świadczy o trafności przestrzennej zaplanowanej w ramach rewitalizacji interwencji. Wszystkie podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Stanowią odzwierciedlenie problemów i potrzeb wytypowanych podobszarów. Realizacja przedsięwzięć przyniesie pozytywne skutki dla wszystkich ośmiu podobszarów, ponieważ mają one charakter komplementarny – projekty są wzajemnie powiązane ze względu na fakt realizacji w pierwszej kolejności działań o wymiarze infrastrukturalnym (np. przedsięwzięcie 1-2, 5, 12-13), które stworzą niezbędną (z perspektywy celów rewitalizacji) przestrzeń dla rozwoju projektów „miękkich” wzmocniających tkankę społeczną. Część przedsięwzięć dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej. Z infrastruktury tej korzystać będą mogli

mieszkańcy wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak i całej Gminy. Realizacja przedsięwzięcia 19 wpłynie na wzbogacenie oferty sportowej, z której będą mogli korzystać dzieci i młodzież, z kolei przedsięwzięcie 15 przyczyni się do podniesienia jakości opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Część przedsięwzięć realizowana będzie w ścisłym centrum Gminy – we wsi Zaleszany. Z tego podobszaru rewitalizacji korzystać będzie największa liczba mieszkańców Gminy z racji pełnienia przez niego ważnych funkcji społecznych, administracyjnych i usługowych. Zaplanowane przedsięwzięcia będą realizowane również na dwóch podobszarach rewitalizacji Obojna i Wólka Turebska oraz poza obszarem rewitalizacji, na obszarze zdegradowanym. Efekt zrealizowanych przedsięwzięć będzie pozytywnie wpływał na zwiększenie kapitału społecznego całej gminy Zaleszany, dzięki kompleksowej realizacji przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji i obszarze zdegradowanym uniknie się przenoszenia sytuacji kryzysowej na inne obszary.

13.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa w GPR została zapewniona na poziomie poszukiwania rozwiązań (przedsięwzięć) prowadzących do ograniczenia problemów i zaspokojenia potrzeb, a następnie określenia harmonogramów ich realizacji. Zaplanowane przedsięwzięcia są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Zadania infrastrukturalne, związane z przebudową zniszczonych budynków użyteczności publicznej bądź modernizacją zakładają prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców, wychowawczo-edukacyjnym).

Równocześnie zadania zostały przewidziane w taki sposób aby jednocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Działania rewitalizacyjne związane z remontem lub modernizacją infrastruktury technicznej (rozbudowa sieci kanalizacyjnej, termomodernizacje budynków, remonty dróg, nadanie obiektom nowych funkcji edukacyjno-kulturowych i wychowawczych) posłużą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy, zwiększeniu ładui przestrzennego, jak również będą miały pozytywny wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego.

Dodatkowo w celu wykazania komplementarności karty proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierają prognozowane rezultaty oraz informację na temat oddziaływania projektu w odniesieniu do pięciu sfer. Będzie to przeciwdziałało fragmentaryzacji zadań, a rewitalizacja uzyska kompleksowy charakter. Dla GPR przyjęto ponadto zestawienie

wskaźników, które pozwolą ocenić tempo oraz zakres realizacji całego programu – na poziomie produktu oraz rezultatu.

W diagnozie wykazano, iż w obszarze rewitalizacji występuje nagromadzenie problemów w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. W związku z powyższym w ramach przeciwdziałania wspomnianym problemom w pierwszej kolejności skupiono się na działaniach skierowanych na ich zminimalizowanie sytuacji kryzysowej w sferze społecznej.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na obszarze rewitalizacji jako zadania kluczowe planuje się przedsięwzięcie 1 „Rewitalizację Placu Kościuszki oraz rozbudowę, przebudowę i nadbudowę Gminnego Ośrodka Kultury w Zaleszanach” i przedsięwzięcie 2 „Wyposażenie Gminnego Centrum Kultury w Zaleszanach wraz z urządzeniem placu imprez plenerowych”. Instytucje te prowadzić będą różnorodną i wszechstronną działalność, począwszy od aktywizacji mieszkańców, poprzez działania edukacyjno-szkoleniowe, po działalność promocyjną całej gminy. Spełnienie tych działań wymagać będzie przeprowadzenia prac podanych w tabelach dotyczących poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji realizowane również będą działania z zakresu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym poprzez działania zwiększające aktywność dzieci, młodzieży i osób starszych. W celu aktywizacji mieszkańców i integracji grup społecznych planowane są realizację przedsięwzięcia 15, stworzenie „Gminnego Centrum Dziecka i Seniora”. Przedsięwzięciem do niego komplementarnym będą przedsięwzięcia, stawiające sobie za cel poprawę jakości nauczania „Edukacja+” (przedsięwzięcie 8), poprzez organizację zajęć dodatkowych o charakterze kompensacyjnym, profilaktycznym i wychowawczym dla dzieci oraz wzbogacenie oferty kulturalno-edukacyjnej realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Zaleszanach, we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zaleszanach „Reaktywacja kultura” (przedsięwzięcie 10). Ponadto realizacja przedsięwzięcia 20, którego celem głównym przedsięwzięcie jest utworzenie miejsca edukacyjno-dydaktycznego poprzez prowadzenie warsztatów, kształtujących postawę wobec kultury, życia społecznego i tradycji dla dzieci i młodzieży, będzie wspierać inicjatywy realizowane przez jednostki samorządowe.

Pomimo iż przedsięwzięcia te będą realizowane na podobszarze rewitalizacji Zaleszany, to ich oferta będzie skierowana, zarówno do osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym na podobszarze rewitalizacji, jak i na pozostałych podobszarach

rewitalizacji i obszarze zdegradowanym. Pozwoli to przeciwdziałać przenoszeniu się problemów społecznych i wykluczeniu społecznemu na inne obszary.

Przedsięwzięcie 5 adaptacja budynku szkoły na przedszkole i żłobek, zapewniające opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym będzie pozytywnie oddziaływało na system rozwoju oraz wychowania dziecka. Dzięki jego realizacji matki będą mogły powrócić na rynek pracy.

Zrealizowanie przedsięwzięcia 9 „Mogę więcej” wpłynie na podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, co skutkować może ze zmniejszenie sytuacji kryzysowej w sferze gospodarczej, związanej z liczbą osób bezrobotnych.

Działania w sferze technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej przyczynią się do poprawy stanu środowiska (przede wszystkim ograniczenia emisji zanieczyszczeń). W tym celu niezbędna jest termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przewidziano termomodernizacje budynków: Urzędu Gminy Zaleszany, Ośrodka Zdrowia w Zaleszanych Ochotniczej Straży Pożarnej w Obojnej, (przedsięwzięcie 2), Domu Ludowego w Wólce Turebskiej (przedsięwzięcie 13), a także remonty i modernizacje dróg gminnych (przedsięwzięcie 8), jak i wymianę oświetlenia (przedsięwzięcie 14). Powzięte w ramach przedsięwzięcia 8 i 14 działania doprowadzą do poprawy stanu technicznego ulic, jak również wzrostu bezpieczeństwa pieszych i kierujących pojazdami. Dodatkowo nowe szlaki komunikacyjne pozwolą na poprawę mobilności mieszkańców, w tym także mobilności zawodowej.

Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Obojna i Wólka Turebska przyczyni się również do poprawy jakości stanu środowiska, w tym zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych, a także wpłynie na podniesienie jakości standardu życia mieszkańców całego obszaru rewitalizacji (przedsięwzięcie 6).

Nadanie nowych funkcji rekreacyjno-wypoczynkowo-sportowych przestrzeniom gminy, w tym nowe zagospodarowanie terenu Placu Kościuszki (przedsięwzięcie 1), zagospodarowanie terenu wokół OSP w miejscowości Obojna (przedsięwzięcie 4) oraz wokół szkół w Pilchowie i Turbi (przedsięwzięcie 16 i 17), a także rozbudowa ośrodka sportowego (przedsięwzięcie 18) przyczynią się do podniesienia atrakcyjności przestrzeni publicznej oraz podniesienia jakości życia mieszkańców całej gminy, a szczególności dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcie 19 pn. „Odbudowa i rewitalizacja Zespołu Dworsko-Parkowego w Zbydniowie gm. Zaleszany” przyczyni się do podniesienia walorów rekreacyjno-wypoczynkowych, natomiast mieszkańcy obszaru zdegradowanego Zbydniów, a także

pozostali mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą mieli możliwość skorzystania z bogatej oferty kulturalno-edukacyjnej, prowadzonej w formie zajęć i spotkań.

Działania rewitalizacyjne zostaną dodatkowo powiązane z powstającymi/aktualizowanymi w przyszłości opracowaniami strategicznymi/planistycznymi, co wynika z konieczności zapewnienia zrównoważonego rozwoju Gminy.

13.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna przejawia się w systemie zarządzania który został zaprojektowany na potrzeby implementacji GPR, tym samym zapewniona zostanie współpraca i współdziałania różnych podmiotów działających na rzecz realizacji Programu i poprawy stwierdzonej sytuacji kryzysowej obszaru zdegradowanego. Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany odpowiada Wójt Gminy Zaleszany, przy współpracy z Komitetem ds. Rewitalizacji oraz Partnerami Programu. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane w rozdziale X. System zarządzania realizacją GPR.

Komitet ds. Rewitalizacji zostanie powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Zaleszany, po przyjęciu przez Radę Gminy Zaleszany uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025.

Komitet ds. Rewitalizacji będzie poza rolą opiniodawczą, pełnił będzie również rolę wykonawczą i zarządcą programu. Tym samym Komitet ds. Rewitalizacji koordynuje włączenie nowych podmiotów i interesariuszy w proces rewitalizacji oraz wspiera Partnerów Programu, w realizację przez nich zadań, pomagając im poszukiwać funduszy na ich realizację. Aby to osiągnąć Komitet ds. Rewitalizacji realizuje zadania z zakresu upowszechniania wiedzy na temat Programu i jego realizacji, prowadzenia konsultacji społecznych oraz mobilizacji zasobów, które powinny lub mogą działać na rzecz realizacji Programu.

Każdy potencjalny Partner Programu dzięki działaniom Komitetu ds. Rewitalizacji ma zapewniony dostęp do informacji na temat realizacji założeń programu oraz ma szansę uczestniczyć w działaniach edukacyjno-szkoleniowych, w których dowie się w jaki sposób może zgłaszać i realizować zaproponowane przez siebie zadania. Dodatkowo w ramach procedur zarządczych przewidziano możliwość zgłaszania nowych zadań oraz uwag do

istniejącego Programu Rewitalizacji przez wszystkich zainteresowanych. W ten sposób każdy Partner będzie miał wpływ na realizację Programu.

13.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa oznacza spójność przedsięwzięć rewitalizacyjnych podejmowanych w poprzednich okresach programowania z celami, kierunkami oraz zaplanowanymi przedsięwzięciami określonymi w GPR. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie. Komplementarności podejmowanych działań można się dopatrzeć zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, jak i technicznym. Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań rewitalizacyjnych pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

13.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania GPR została zapewniona poprzez określenie oraz łączenie różnych źródeł finansowania. Przewidziano zarówno przedsięwzięcia współfinansowane przez sektor prywatny, jak i publiczny, środki osób/podmiotów indywidualnych, sektora pozarządowego, jak i pieniądze publiczne – gminne, powiatowe, znajdujące się w dyspozycji jednostek Skarbu Państwa, czy też ostatecznie wsparcie realizowane w ramach pomocy Unii Europejskiej. Także perspektywa przedmiotowa pozwala wskazać różne źródła finansowania, jak np. EFRR, EFS, FS. Komplementarność źródeł finansowania określona została w rozdziale dotyczącym szacunkowych ram finansowych GPR, gdzie na poziomie szczegółowego opisu przedsięwzięć określono źródła publiczne i prywatne (ze wskazaniem potencjalnych projektodawców/grantodawców).

Gmina Zaleszany w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji. Jednakże, w trakcie trwania Programu, zakłada się prowadzenie działań edukacyjnych dla różnych podmiotów z zakresu możliwości włączenia się w proces rewitalizacji. Mając to na uwadze, Gmina w trakcie realizacji Programu, będzie starała pozyskać się Partnerów partycypujących w kosztach realizacji działań i projektów służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego poprzez współpracę z różnymi podmiotami.

XIV. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH

14.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3

Komitet ds. Rewitalizacji, to ciało doradczo-opiniotwórcze, przewidziane w Ustawie z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, jako podmiot wspierający Wójta Gminy w podejmowaniu decyzji i wydawaniu opinii o działaniach rewitalizacyjnych. Komitet ds. Rewitalizacji, zgodnie z prawodawstwem zostanie powołany do 3 miesięcy od daty wejścia w życie uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany. Jego zadania zostaną określone w odrębnej uchwale. Jednakże na etapie tworzenia dokumentu GPR Komitet ds. Rewitalizacji został uwzględniony w strukturze zarządzania i monitoringu.

XV. ZMIANY W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

15.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, jednakże Gmina zastrzega sobie możliwość jej powołania, zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 9 października o rewitalizacji.

15.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

15.2.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025, nie przewiduje wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zaleszany.

15.2.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025, nie przewiduje się wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania

przestrzennego, jednakże Gmina zastrzega sobie możliwość wprowadzenia zmian, w razie zmian / aktualizacji w dokumencie GPR.

XVI. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z zasadami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko projekt niniejszego dokumentu został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania.

Rozdział zostanie uzupełniony po przedstawieniu opinii RDOŚ w Rzeszowie w sprawie odstąpienia od wykonywania Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie Gminy Zaleszany na tle województwa i powiatu.....	15
Rysunek 2. Liczba ludności w Gminie Zaleszany w latach 2005-2015.....	19
Rysunek 3. Struktura mieszkańców według ekonomicznych grup wieku (wiek przedprodukcyjny, wiek produkcyjny, wiek poprodukcyjny) w Gminie Zaleszany na tle powiatu stalowowolskiego i województwa podkarpackiego w 2015 r.	20
Rysunek 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego dla Gminy Zaleszany, powiatu stalowowolskiego oraz województwa podkarpackiego w 2014 r.	21
Rysunek 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Zaleszany w latach 2005 – 2015	22
Rysunek 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	23
Rysunek 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według płci w latach 2005 – 2015	24
Rysunek 8. Frekwencja w wyborach do sejmu i senatu w roku 2015 na terenie województwa, powiatu i gminy	30
Rysunek 9. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.....	31
Rysunek 10. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Zaleszany w latach 2012-2015 (źródło: GUS)	32
Rysunek 11. Cel główny oraz cele strategiczne procesu rewitalizacji.....	58

Spis tabel:

Tabela 1. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy Zaleszany.....	12
Tabela 2. Liczba ludności, powierzchnia oraz gęstość zaludnienia w poszczególnych sołectwach Gminy Zaleszany.....	16
Tabela 3. Struktura użytkowania ziemi w Gminie Zaleszany na tle powiatu i województwa w 2014 roku [ha].....	17
Tabela 4. Liczba urodzonych i zmarłych osób oraz przyrost naturalny na 1000 osób ludności	19
Tabela 5. Dane liczbowe dotyczące edukacji w Gminie Zaleszany.....	26
Tabela 6. Wydatki na kulturę w Gminie Zaleszany w latach 2013-2015 w ujęciu porównawczym	27
Tabela 7. Koła/kluby działające w Gminie Zaleszany oraz liczba ich członków w latach 2013 – 2015 w ujęciu porównawczym	27
Tabela 8. Liczba kursów w Gminie Zaleszany oraz liczba ich absolwentów w latach 2013-2015 w ujęciu porównawczym	28
Tabela 9. Imprezy kulturalne organizowane w Gminie Zaleszany oraz liczba ich uczestników w latach 2013-2015 w ujęciu porównawczym.....	29
Tabela 10. Liczba działających organizacji na terenie gminy Zaleszany (źródło: http://bazy.ngo.pl/)	29
Tabela 11. Zestawienie liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015 w gminie, powiecie i województwie (źródło: GUS).....	31
Tabela 12. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach w 2012-2015 w gminie powiecie i województwie (źródło: GUS).....	32
Tabela 13. Zasoby mieszkaniowe gminy Zaleszany w latach w 2013-2015 (źródło: BDL, GUS)	33
Tabela 14. Powierzchnia użytkowa [m ²] mieszkań w gminie, powiecie i województwie w latach 2013-2015 (źródło: BDL, GUS).....	33
Tabela 15. Analiza porównawcza wskaźników w kategorii demografia.....	47
Tabela 16. Analiza porównawcza wskaźników w kategoriach pomoc społeczna, edukacja i integracja społeczna	48
Tabela 17. Analiza porównawcza wskaźników w kategoriach rynek pracy, podmioty gospodarcze i uwarunkowania przestrzenne.....	49

Tabela 18. Analiza porównawcza wskaźników w wszystkich kategoriach wyznaczająca obszar zdegradowany Gminy Zaleszany.....	52
Tabela 19. Analiza porównawcza wybranych wskaźników z poszczególnych kategorii wyznaczająca obszar rewitalizacji Gminy Zaleszany.....	54
Tabela 20. Harmonogram realizacji przedsięwzięć ujętych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zaleszany na lata 2016-2025	81
Tabela 21. Kompetencje Rady Gminy Zaleszany, Wójta Gminy Zaleszany i Komitetu ds. Rewitalizacji w systemie zarządzania realizacja GPR.....	82